Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin!

Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Gerçek

7. YIL
SAYI 197
KASIM 1981
30 T.L

2. İZMİR İKTİSAT KONGRESİ

Yeni kurulacak Türk devletinin ekonomik yörüngesini ilan etmek üzere 1923 yılı Nisan'ında toplanan ve kapitalizm yolunu seçtiğini resmen açıklayan İzmir İktisat Kongresi'nden sonra, bu kez de Kenan Evren cuntası ikinci bir İzmir İktisat Kongresi topladı.

Bilindiği gibi birinci İzmir Kongresinde belirlenen yolda yürüyen Türkiye kapitalizminin doğal olarak varacağı yer, emperyalizme bağımlılık, tekelci kapitalist sömürü ve burjuva sınıf diktatörlüğünün derinleştirilmesi idi.

Bu nedenle, bu yılki İzmir İktisat Kongresine İKİNCİ rakamını vermek bu kongreyi İzmir'de toplamak ve iktisat Kongresi diye adlandırmak gerçekten isabetli olmuştur. Çünkü nasıl ki, bugünün tekelci sömürüsü Birinci İzmir Kongresi'nde köşeleri çizilen ekonomik yapının ve girilen yolun doğal bir sonucu ise, Kenan Evren liderliğinde toplanan İkinci İzmir Kongresi'de, gerçekten, birincisinin bugünkü en doğal, en olağan sonucudur.

Birtakım aydınlar ve hatta devrimci geçinen kimi çevreler, ne denli Kenan Evren'in iktisat kongresini, Mustafa Kemal'in İktisat Kongresi'nden ayırdetmeye, ikincisini, birincisinin mirasçısı değilmiş gibi göstermeye çabalarlarsa çabalasınlar, bu gayretleri boşunadır. 2ci Kongreyi, birincisinin devamı görmekle haklı olan Kenan Evren ve Turgut Özal'dır.

Öte yandan, kapanış konuşmasını yapan Bulent Ulusu, bu kongrede, "toplumun her kesiminden gelmiş temsilcilerin, bugünkü hükümetin ekonomik politikasını onayladıklarını" söylemiştir.

Tekelci sermayenin kendi danışmanlarıyla, uzmanlarıyla, kendi gü-

(Devamı 7. sayfada)

gerçek durum

Gücünüz Yetmez

Kenan Evren cuntası demokrasiye karşı suç üstüne suç işlemeye devam ediyor. Tümüyle cuntanın atadığı kişilerden oluşan danışma meclisi üyelerinin isimlerinin açıklanmasıyla birlikte, cunta bir emirname yayınlayarak, Türkiye'deki bütün yasal siyasi partileri "feshettiğini" ve mallarını hazineye devrettiğini açıkladı.

Bu olay cuntanın tıynetini hâlâ göremeyenlerde "şok"etkisi yaptı. Çünkü cunta sadece bütün demokratik haklara ve kurumlara el koymakla kalmıyordu. Aynı zamanda kendi yapacağı anayasa, yaptığı ve yapacağı yasalar gibi, siyasal partiler konusunda da ülkenin geleceğine ambargo koyma niyetini bir kez daha ilan ediyordu!

Cuntanın sınıfsal niteliğini ve faşist diktacı karakterini bilenler için bütün bunlarda şaşılacak birşey yok. Biz bu konuda sadece şu kadarını bir kez daha hatırlatıyoruz: dünya işçi sınıfı tarihinde, hiçbir ülkede, hiçbir dönemde, işçi sınıfına siyaset yasağı koymak hiçbir gücün harcı olmamıştır. Çünkü işçi sınıfı kendi tarihsel misyonunu nesnel gerçekliklerden, tarihin akışından ve toplumun yasalarından alır. Bu nedenle hiçbir despot yönetimin gücü işçi sınıfının politik örgütlenmesini ve politik mücadelesini engellemeye yetmez. İşçi sınıfı partisi, burjuvazinin çizdiği sınırlara bağlı olmadığı gibi, o burjuvazinin bugünkü tekelci sermaye diktatörlüğünü temsil eden K.Evren'in emirnamelerine de bağlı değildir.

K.Evren cuntası şunu iyi bilsin ki, işçi sınıfı partisi ancak kendi kendini fesheder. Bunun zamanı da günümüzden çok sonra, komünist topluma geçişle gelecektir.

Cunta Köylüyü Eziyor

Sekiz önemli tarım ürününün fiyatlarındaki artış oranı açıklandı. Basında yeralan bilgilere göre, taban fiyatlarındaki ortalama artış 1980'de %95 iken, 1981'de %38 olarak belirlendi. En düşük fiyat artışı ise %15 olarak fındıkta görüldü.

KÜÇÜK ÜRETİCİ ALEYHİNE taban fiyatları iyice düşük tutulmuştur. Bu düşük fiyatlar sonucunda birkaç lira fazla veren tüccarlar köylünün hemen tüm ürününü kapatmıştır. Buğday başta olmak üzere ürünler tüccar tarafından kapatıldığı için devlet alımları son derece düşük olmuştur. Buna karşılık taban fiyatlarında hemen bir artış yapılmışsa da, bu artışlar devlet alımlarını arttıramamıştır. Kısaca tüccar düşük fiyatlar nedeniyle büyük vurgunlar vururken yoksul köylü açlığa terkedilmiştir.

Taban fiyatlarının düşüklüğü yetmiyormuş gibi, Eylül ayı başlarında gübre fiyatlarında % 45'den % 70'e varan zam yapılmıştır.

Toplu İşten Çıkarmalar

Cuntanın asker-sivil sözcüleri ne denli mutlu tablolar çizerlerse çizsinler, ekonomik durumun daha da kötüye gittiği açıktır.

Cam tekelinin işvereni ve şimdiki Sanayi ve Teknoloji Bakanı Şahap Kocatopcu işçi çıkarılması konusunda; "İşverenler batma tehlikesi içindeyken, işçisini bağrına basmak zorunda kalıyor. Zaten bazı yerlerde Çalışma Bakanlığı'nın izniyle işçi çıkarılmaktadır" diyerek, işçi çıkarılmalarının önünün tamamen açılmasını istemiştir.

İşte şimdi de geniş çaplı işçi çıkarma hazırlıkları artık basına bile yansımaya başladı. Örneğin otomobil, buzdolabı, çamaşır makinesi, televizyon vb. gibi dayanıklı tüketim malları üreten imalat sanayiinde çalışan işçilerin dörtte birinin işten çıkarılacağı bildirilmektedir.

İKİNCİ ORDU MALATYA'YA NİYE GİDECEK?

K.Evren Malatya'da yaptığı konuşmada, Konya'daki 2ci ordunun Malatya'ya kaydırılacağını söyledi. Evren'in bu haberi "müjde" adı altında duyurması Kürt halkıyla alay etmektir.

Çünkü, birincisi, bu karar askeri-faşist cuntanın Kürt halkı üzerindeki yeni bir baskısı ve geleceğe dönük uzun vadeli yeni bir tehdidir. Şantajıdır.

İkincisi ise, ABD'nin Orta Doğu'ya dönük planlarının bir parçasıdır. Çünkü bilindiği gibi 1ci ve 3cü ordular gibi 2ci ordu da bir NATO ordusudur. NATO'nun emrindedir. Ayrıca Türkiye ile ABD arasında imzalanan ve metni kamu oyuna açıklanmayan Savunma ve İşbirliği Antlaşması Türk askeri birliklerinin bölgede Amerikan askeri stratejisi için kullanılmasını garanti altına almaktadır.

İŞKENCE

AYDIN İLİNDE İŞKENCE

İşkence bütün Türkiye'de olduğu gibi Aydın ilinde de uygulanmaktadır. 12 Eylül sonrasında polis sürekli olarak yapay örgütler ortaya çıkarma uğraşı içine girdi. Özellikle yaşı 18-20 civarında olan genç insanlar 1. Şubeye böylesi "suç"lardan alındılar. Korkunç işkenceler sonucu kendileriyle hiç ilgisi olmayan suçları kabul etmek zorunda kaldılar. Bu uygulamalar halen sürmektedir.

1. Şubeye alınap günlerce burada tutulan yüzlerce insan mahkemede aynen şöyle ifade vermektedirler: "Ben şu tarihte, şu yerden alındım. Emniyet sarayının dördüncü katına çıkınca gözlerim bağlandı. Kimsenin olmadığı bir odaya götürüldüm. Bir takım sorular soruldu. Benden falanca suçu işlediğimi zorla kabul etmemi istediler. Kimlerle işlediğini de söyle kurtulacaksın denildi. Böyle bir suçu işlemediğimi söyleyip, suçu kabul etmedim. Önce yumruk,tekme ve tokatla dövülmeye başlandım. Bu uygulama saatlerce sürdü.İşlenen bu suçla ilgim olmadığından kabul etmedim.Sonra belli bir suç üzerinde sorular sormaya başladılar. Aynı dayak uygulamasıyla bu suçu işlediğimi kabul etmemi isteyip suçu kimlerle işlediğimi sormaya başladılar. Bu sorgulama da saatlerce sürdü. Günler geçtikçe işkencenin biçimi de değişmeye başladı. Seni ... yapacağız, bir manga asker hazır, getirelim mi ? gibisinden ağır hakaretlerden sonra, askerlere yardımcı olalım diyerekten kıçıma cop sokmaya başladılar. Sonra elektrik faslı başladı. Beni anadan doğma soydular.Sırtıma çelik bir yelek geçirdiler.Cinsel organıma bir aygıt bağladılar. Bu esnada üç ya da daha fazla kişi sırtıma çullanıyordu. Bu uygulama da değişik günlerde saatlerce sürüyordu. Bayılıyordum. Üstüme su döküp işkenceye devam ediyorlardı. Bütün bu işkencelere dayandım. Sonra bir odada bazan tek, bazan da iki bacağımdan asılmaya başlandım. Bu işkence uygulamalarının sonunda ya bana yüklenen, ya da benim tercih ettiğim suçlardan birini kabul ettim. Suç arkadaşlarımı kendim ya seçtim ya da bizzat polisler belirlediler."

Eğer suçlu olarak alınan kişi kadınsa,ifadesi şöyle oluyor: "Sen yatakta iyi işe yararsın. Buradan çıktığında artık kız olmayacaksın. Sen artık orospu oldun demektir, diye hakaret ettikten sonra değişik yerlerime elle sarkıntılık yaptılar.Dayanamadım bu suçu kabul ettim." v.b.

Tüm siyasal nitelikli dava dosyalarında, mahkeme tutanaklarındaki ifadeler aşağı yukarı böyledir. Polis tarafından alınan ifadeler tam bir senaryo niteliği taşımaktadır. Rol verilen insanların ifadeleri arasında tam bir tutarlılık da sağlanmaktadır.

Bu uygulama,şu ya da bu ölçüde 300 dolayında insana yapılmıştır. Suçlular özellikle ilericilerin oturdukları yerleşme birimlerinden, Aydın'da bulunan yüksek okul öğrencilerinden, Tekstil fabrikası işçilerinden ve TÖB-DER üyesi olduğu bilinen öğretmenlerden seçilmektedir.

Bu uygulamalardan geçip de tesbit edebildiklerimizden üçü kadın olup 20 kişi kadardır (İsimlerini güvenlik nedeniyle yayınlamıyoruz-Red).

Abdürrahim Yılmaz ise 1.Şubede öldürüldü.Olayın gazetelerde haber olarak çıkması yasaklandı. Bu nedenle kamuoyuna yansımadı. Yaşlı babası da tutuklanarak, günlerce işkence gördü. Ölüm olayı da kapatıldı.

Polis işkence ettiği kişileri genellikle yara ve bereleri geçmeden bırakmıyor. Böylece işkence görenlerin rapor almaları da imkansız.

Bir GERÇEK okuru

HARUNİYE'DE İŞKENCE

Adana iline bağlı Bahçe ilçesi Haruniye bucağı köylülerindenim.

Faşist cunta tüm yurdumuzda olduğu gibi Haruniye ve köylerinde de teröre, işkenceye devam etmekte, emekçi halkımızı baskıdan nefes alamaz hale getirmektedir. Bu baskılar çevremizde şimdi de silah toplama yöntemiyle uygulanmaktadır.

Cunta darbeden sonra "Silah teslim et" çağrısı yapmıştır. Fakat halkımız devlet destekli faşist saldırılardan kendisini korumak için edindiği silahları teslim edip savunmasız kalmak istememiştir.

Cunta bunun üzerine yeni yöntemler uygulamaya başlamıştır. Bu silah toplama ve baskılar konusunda gördüklerim, duyduklarım şunlardır:

Bahçe ilçe Askerlik Şube başkanı ve sıkıyönetim görevlisi Alaaddin Büyükkatırcı 17 Mart 1981 günü köy ve mahalle muhtarlarını toplamış ve "Her evden bir silah isterim" demiş. Getirmeyenlerin ağır bir şekilde cezalandırılacağını, hatta 4-5 muhtarın feda edilebileceğini, bunun hiç önemli olmadığını belirtmistir. Muhtarlar bu şekilde silah toplanmaya zorlanmış; istemeselerde silah toplamaya başlamışlardır. Çünkü onlar Kahramanmaraş ili Türkoğlu ilçesi YOLDERESİ köyü muhtarının yeteri kadar silah toplamadığı için işkenceyle öldürüldüğünü, Kömürler bucağında bir muhtarın işkenceyle komaya sokulduğunu, yine dörtyol ilçesinde bir muhtarın öldürüldüğünü bilmektedirler. Silah toplama işlemi halkımızı bölmeye, birbirine düşman yapmaya ve muhbirliği meşrulaştırmaya yönelik bir uygulamadır. Köyümüz halkından Halil D. silahı muhtar tarafından alındıktan sonra, "Benim 50 bin liralık silahım gittikten sonra kimin silahı varsa ihbar edeceğim" demiş ve dediğini yapmıştır. Silahı olanlar silahlarını verdiler olmayanlar ise silah bulmaya mecbur tutuldu. Erzin ilçesinde silahı olmayan bir kişiye silah getirene kadar işkence yapılmış, köylü ineğini satıp bir silah alıp teslim etmiş ve böylece işkenceden kurtulmuştur.

Toplanan silahlar torbalara doldurulup bir yol kenarına veya alana bırakılmakta, jandarmalara haber verilmekte, onlarda gidip silahları almaktadırlar. Toplanan silahları yetersiz bulan askerler, muhtar ve yardımcılarına ağır hakaretler yapmakta ve dayak atmaktadırlar.

Haruniye mahallelerinin birinin muhtarı olan Akif Ç. topladığı silahları karakola götürmüş, ancak silahlar yetersiz görülmüş, muhtara ağır küfür ve hakaretler yapılmış. Silahları geri vererek üç güne kadar istenen sayıda silah getirmezse işkence yapılacağı söylenmiştir.

Bir GERÇEK okuru

****

Faşist Cunta ve Falanjist Partisi

Bugün uluslararası alanda faşistlerin düzenli ordusu ve "kurtarılmış bölgesi" sadece Lübnan'da var. Hizbül Ketaipi Lübnani. Yani Lübnan'ın ünlü falanjistleri... Lübnan iç savaşı sırasında siyonizme yaslanan, ABD emperyalizminin "engin desteği" gören, Beşir Jemail'in başını çektiği bu faşist hareket, iç savaştaki olumsuz rolünü oynamaya devam ediyor. Hem de bölgenin gerici ve faşist devletleriyle ilişkilerini güçlendirerek ve pekiştirerek.

Faşist Evren cuntası işbaşına geldiği günden beri Lübnan Ketaip Partisi ile iyi ilişkiler kuruyor ve onları bütün gücü ile destekliyor. Geçtiğimiz ay, ketaiplerin kontrolünde olan Beyrut limanına üç gemi geldi. Bunların ikisi Mısır,biri TC. bandıralı idi. Ve gemiler ağzına kadar silahla yüklü idiler... Türk cuntası Orta Doğu'da oynadığı olumsuz rolü derinleştiriyor ve halklara düşmanlık yapmaktan ve bunu da açıkça sergilemekten perva duymuyor. Savaş kundakçılığı yaparak, halkları birbirine kırdırtmak istiyor.

****

Meksika'da Marksist Partiler Birleşti

Meksika Komünist Partisi(MKP),Meksika Halk Partisi (PPM), Sosyalist Devrim Partisi(PSR), Eylem ve Birlik Hareketi(MAUS) ve Halk Eylem Hareketi(MAP) partileri Kasım başında düzenledikleri bir Birleşme Konferansı sonucunda MEKSİKA SOSYALİST BİRLİK PARTİSİ adında birleşmişlerdir.

Bilimsel sosyalizm-proletarya enternasyonalizmi ve sınıf dayanışması temelinde demokratik merkeziyetçilik ilkesini esas alan bileşik partinin amblemi orak-çekiç, marşı ise Enternasyonal'dir.

ALLENDE'Yİ ÖVEBİLMEK İÇİN...

Arayış'ın 30ncu sayısında Pinochet darbesinin 8nci yıldönümü vesilesiyle bir yazı yayınlandı. Haluk Gerger imzasını taşıyan yazı baştan aşağı bir Allende övgüsü niteliğinde. Buna karşılık Allende'yi devirmek için ABD emperyalizminin inisiyatifinde ve desteğinde yürütülen iğrenç komplolar özetlenip faşist cunta lanetleniyor. Ayrıca ayrı bir başlık altında cuntaya hayırhah davranan Frei eleştiriliyor.

Böyle bir yazı yayınladığı için Arayış'ı, böyle bir yazı yazdığı için de yazarı tebrik etmek lazım. Ecevit çizgisini temsil eden bir politika için gerçekten övgüye layıktır bu tutum! Ancak bu yazının bizleri biraz da şaşırttığını itiraf etmemiz lazım. Çünkü yazıda gözden kaçması pek mümkün olmayan bir paralellik var Türkiye ile Şili arasında.

Bilindiği gibi her iki ülkede de darbeyle başa gelmiş askeri cuntalar bulunuyor ve yıldönümleri bakımından aralarında sadece 1 gün fark var. Şili darbesi 11 Eylül 1973'de, Türkiye darbesi 12 Eylül 1980'de! Ve söz konusu Arayış'ın söz konusu sayısı 12 Eylül 1981 tarihli. Yani Evren darbesinin 1nci, Pinochet darbesinin 8nci yıldönümünün tarihini taşıyor.

Yazıda Allende'ye öyle bir iştiyak, sevgi ve övgüyle sahip çıkılıyor ki, Arayış'ın Ecevit'le ilgili yazı ve sözlerini hatırlamadan edemiyor okuyucu. Allende'nin selefi Frei ise tıpatıp Demirel'e benziyor!

Ve Şili'de olup bitenler öyle bir üslupla veriliyor ki -ya da Arayış'da yayınlandığı için bu yazı, ister istemez böyle bir sonuç çıkıyor- sanki Ecevit'le Allende aynı kategoriden kişiler, tutumları, davranışları, politikaları birbirinin aynısı ya da benzeri.

Aslında hiç de böyle olmadığını tüm dünya biliyor. Ama dünyada ve Şili'de olup bitenleri ayrıntılarıyla bilmeyen, çeşitli nedenlerle bilemeyen Arayış okuyucularına yardımcı olmak için birkaç noktanın altını çizmekte yarar görüyoruz.

ALLENDE VE CEPHE

Birincisi "ulusu cephelere bölmek cinayetini işlemeyeceğiz" diyen Ecevit'in aksine Allende -son derece yerinde ve haklı olarak- *ulusu cephelere bölmüştür.* Daha doğru deyişle egemen sınıflar-emekçi sınıflar olarak zaten fiilen bölünmüş olan ulusal toplum içinde kendi yerini bilinçli olarak almıştır. Allende başkanlık seçimlerine 6 partiden oluşan Halk Birliği'nin(Unidad Popular) adayı olarak katılmıştır. Ve başkan seçilince kurduğu hükümet bu Halk Birli'ğinin hükümeti olmuştur.

İkincisi solunda kalan partileri devamlı dışlayan, onlarla arasına kalın bir duvar çeken, "komünizmin panzehiri CHP'dir" diyen Ecevit'in aksine Allende, Şili Komünist Partisi'yle devamlı işbirliği içinde olmuştur. 6 partiden oluşan Halk Birliği'nin temelini, birlik içindeki en güçlü iki parti olan Komünist Parti'yle Allende'nin partisi Sosyalist Parti arasındaki ittifak oluşturmuştur. Bu ittifak ve işbirliği Allende'nin hükümetinde devam etmiştir ve Hükümet'de Şili Komünist Partisi'nden 4 bakan yer almıştır. Ve aynı ittifak bugün Pinochet çetesine karşı yürütülmekte olan anti-faşist mücadelede en sıkı şekilde devam etmektedir.

ALLENDE NE YAPMADI

Üçüncüsü her ikisinin, Allende'nin ve Ecevit'in hükümet başkanıyken yaptıkları arasında bir benzerlik olmadığı gibi büyük ayrılıklar vardır. Ecevit emekçiler lehinde en ufak bir ekonomik-demokratik uygulama getirmezken, Allende ücretlerde önemli artışlar sağlamış, emperyalizmle işbirliği içindeki tekellerin gücünü kıran pekçok uygulamayı yürürlüğe koymuştur. Allende işçilerin, emekçilerin, tüm çalışanların demokratik hak ve özgürlüklerini daha fazla gözetmiş, buna karşılık Ecevit DİSK'in TÖB-DER'in en basit demokratik taleplerini çeşitli yollardan engellemiş, 1 Mayıs'ı bile yasaklamış, hatta sıkıyönetim ilan etmiştir. Bu tutumların doğal sonucu olarak CHP iki yıla varmadan oylarının üçte birini yitirmiş buna mukabil Allende'nin liderliğindeki Halk Birliği iki buçuk yıl içinde oylarını daha da arttırmıştır. Zaten darbenin esas nedeni de emperyalizmin ve yerli faşistlerin Allende'nin seçimle işbaşından gönderilemeyeceğini kesinlikle anlamış olmalarıdır.

Dördüncüsü Ecevit darbe ihtimalinin artması üzerine, faşist MHP'nin hamisi AP'yle koalisyon kurmak için defalarca AP'nin kapısını çalarken, Allende'nin "ulusal koalisyon" benzeri önerileri (Arayış böyle iddia ediyor) hiçbir zaman olmamıştır. Çünkü Allende ve Partisi toplumdaki yerlerinin ve kurdukları ittifakların bilincinde olacak kadar izan sahibi idiler. Ve ne kendilerinin ne de en yakın müttefikleri ŞKP'nin böylesi ham hayallerle kaybedecek vakitleri yoktu. Sakın yanlış anlaşılmasın, böyle davranırlarken her ikisi de -yani hem Ecevit hem Allende- eşyanın tabiatına uygun hareket ediyorlardı. Yani başka bir deyişle her ikisi de burjuva partileri olan AP'yle CHP'nin koalisyon yapmamaları için ilkesel bir neden yoktur.

ALLENDE BOYUN EĞMEDİ

Beşincisi ve en önemlisi, Allende generallerin tehdidine boyun eğmedi ve inandığı demokrasiyi hayatı bahasına savundu. Darbecilerin gelip kendini evinden alıp 1 ay süreyle enterne etmelerine (darbenin o gün olacağını Türkiye'de en az birkaç on bin kişi bilirken, ordu içinde bir hayli taraftarı olan bir partinin bir zamanlar başbakanlık yapmış genel başkanının darbeden habersiz olduğuna inanmak olası değildir), askerler politika yapmayacaksın deyince başeğmeye, hatta bir dergide yazı yazmasına dahi izin verilmeyince bir kenara çekilip oturmaya razı olmadı.

Altıncısı Allende'nin partisi Şili Sosyalist Partisi bugün onun yolunda politikasını sürdürüyor. Şili'de partiler yasak. Ama ŞSP Faşist Cunta'ya karşı mücadeleyi illegalde yürütüyor. Hem de eski günlerdeki gibi Halk Birliği cephesinin içinde. Üstelik bu gün cephede fiilen iki parti kaldı. Birisi Allende'nin partisi, öteki de Şili Komünist Partisi. Hükümette birlikte oldukları gibi şimdi de faşizme karşı illegal mücadeleyi aynı cephe örgütü içinde sıkı bir işbirliği ile yürütüyorlar. Ya Ecevit ve Partisi ne yapıyorlar? Cuntaya başeğmişler, cunta ne derse onu, o kadarını yapıyorlar. Böylece zaten Üstündağ vb. lerinin -yani Ecevit'in en has adamlarının açık açık dile getirdikleri gibi- *cuntaya yardımcı oluyorlar!*

DEMOKRATLIĞIN ASGARİ GEREĞİ

Arayış'ın ve yazarının Allende'ye sahip çıkmaları, ona övgüler düzmeleri bizim için çok sevindiricidir. Ne ki, yine de yukarıdakileri hatırlamadan, hatırlatmadan edemedik. Belki Ecevit ve CHP'de, Allende'ye biraz da olsa benzemeye çalışan değişmeler, gelişmeler ortaya çıkmasında yararı olur diye.

Yok hesap başkaysa, böylesi dönemlerde sol görünüp dönem sonrasında parsa toplamak hesaplanıyorsa, bizden gene hatırlatması, o dönemler, yani 12 Mart günleri geçti. Bugün cuntaya karşı antifaşist mücadele, *nasıl yapılması gerekiyorsa, öyle, yani yoluyla yordamıyla sürdürülüyor.* Bu mücadelenin önümüzdeki dönemlerde çok daha geniş işçi-emekçi yığınlarını nasıl derinden kavrayıp harekete geçirdiğini hepimiz göreceğiz. Ve ucuz kahramanlıklarla sol adına parsa toplamak günleri bir daha gelmeyecek. Dahası böylelerinin istikbali hiç de iyi gözükmüyor. Çünkü faşist cuntadan kurtulduğunda halk için esas ölçüt cuntaya karşı kimin ne ölçüde ne etkinlikte mücadele ettiği olacak. Cuntaya boyun eğip bir köşede zor günlerin geçmesini bekleyenler, cunta gönderildikten sonra da köşelerinde yalnız kaldıklarını görecekler. Bu nedenle bizden hatırlatması. Allende'ye sahip çıkanlar, bu sözleriyle tutarlı olmak istiyorlarsa vakit geçirmeden kollarını sıvamalı ve demokratlığın asgarisini yerine getirmelidirler.

bir BELGE

Sayın Devlet Başkanı'nın 16 Ekim 1981 günü yaptığı konuşmayı içeren TRT yayınlarında, ayrım gözetmeksizin bütün partilere ve o gün kapatılan bu partilerin yöneticilerine yöneltilen iddialar beni de hedef alır biçimde öne sürülmüştür. Bu yayınlar, Anayasa'daki deyimle, "gerçeğe aykırı yayın" niteliğindedir.

Şöyle ki:

1- Yayınlanan konuşmada, "siyasi partilerin vatandaşlar arasında uzlaşmaz ayrılıklara, zıtlıklara ve bölünmelere asla yer vermeden medeni ve seviyeli bir hizmet yarışı yapmaları gerekir. Şimdi elimizi vicdanımıza koyarak düşünelim, milletin kaderinde başlıca rol oynamış partiler ve yöneticilerden hangisi 12 Eylül'e gelinceye kadar bu görevlerin idraki içinde oldu? Hangi devlet çatısının çatırdayarak yıkılmaya başladığını görüp de milletin refahı ve huzuru, devletin bekası için kişisel ve parti çıkarlarından feragatte bulundu, bulunabildi?" deniliyor.

Başka partilerle veya yöneticileriyle ilgili olarak yanıt verme durumunda değilim. Fakat Atatürk'ün kurduğu ve cumhuriyeti de demokrasiyi de kuran, devlet sorumluluğunu ve millet huzurunu herşeyin üstünde tutan Cumhuriyet Halk Partisi, her zaman bu görevin idraki içinde davranmıştır. Bunun sayısız kanıtlarına, Cumhuriyet Halk Partisi'nde sorumluluk taşıdığım dönemlerden birkaç örnek vermek isterim.

● Yıllarca ağır baskı ve haksızlıklarına katlandığı bir siyasal kadronun, 27 Mayıs 1960 ertesinde uğradığı mahkumiyetlerin kaldırılması ve siyasal haklarının geri verilmesi yolundaki etken girişimleriyle, Cumhuriyet Halk Partisi, vatandaşlar arasında "uzlaşmazlık"ların, "ayrılık"ların, "kırgınlık"ların yumuşatılmasına katkıda bulunmuştur.

● Cumhuriyet Halk Partisi, başlıca partiler arasında uzlaşma yolunu açarak, 12 Mart 1971 rejiminden demokratik sürece geçilebilmesini kolaylaştırmıştır.

● 1974'de, halk arasındaki itibarının en yüksek olduğu bir sırada Cumhuriyet Halk Partisi, dış politikaya ilişkin görüş ayrılıkları nedeniyle koalisyon hükümetinden çekilerek, ülke ve devlet yaşamını kişi veya parti çıkarlarından üstün tutmanın bir örneğini vermiştir.

● 1979 Cumhuriyet Senatosu seçimlerinde beliren halk eğilimini göz önünde tutarak kendi isteğiyle hükümetten ayrılan Cumhuriyet Halk Partisi, başlıca rakibi olan siyasal partinin kuracağı bir azınlık hükümetine, demokrasi açısından ve ulusal birliğimiz ve huzurumuz açısından sakıncalı bir yapı taşımaması koşuluyla destek olma önerisinde bulunmuştur. Gerek o önerisiyle gerek bu koşula uyulmaksızın kurulan yeni hükümete görev devri sırasındaki tutumuyla da "devletin bekası" konusunda duyarlılığın ve "medeni ve seviyeli bir hizmet" anlayışının somut ve ileri örneklerini vermiştir.

● 12 Eylül 1980 öncesinde, "devlet çatısının çatırdayarak yıkılmaya başladığını" gören Cumhuriyet Halk Partisi, başlıca partilerin devleti ve demokratik rejimi demokrasi kuralları içinde onarıp kurtarabilecek bir hükümet ortaklığı kurmalarını ve aralarındaki uzlaşma yoluyla bir cumhurbaşkanı seçebilmelerini sağlamak uğrunda, "kişisel ve parti çıkarları"ndan azami "feragat"ı göze alarak, aylar süren ısrarlı girişimlerde bulunmuştur. Kendim için bir mevki istemeksizin, bu konularda aylarca çağrılarda bulundum.

● Gerek sağ gerek sol görüntülü bölücü akımlar veya cepheleşme hareketleri karşısında Cumhuriyet Halk Partisi, her türlü cepheleşme düşüncesini reddetmiştir. "Milliyetçilik" kisvesi altında milletimizi bölmeye ve kendi içinde vuruşturmaya kalkışanların da, "halklar" sloganıyla veya mezhep ayrımı kışkırtıcılığıyla Türk halkının bütünlüğünü bozmak isteyenlerin de en kesin biçimde ve Atatürk milliyetçiliğiyle karşısına çıkmıştır.

● Hükümette olsun muhalefette olsun uğradığı çok ağır saldırılara ve kıştırtmalara karşın, Cumhuriyet Halk Partisi partiler arası mücadelede ve tartışmada, "Seviyeli" bir üslup sürdürmeye büyük özen göstermiştir. Birçok yöneticilerinin ölümüne yol açan silahlı saldırıların yoğunlaşması karşısında bile, vatandaşların "huzur"unu, demokrasinin esenliğini ve devletin "bekasını" gözeterek, barışçı yöntemlere sımsıkı bağlı kalmıştır.

● 12 Eylül ertesinde bana ve partime yöneltilen ağır isnat ve hücumlar karşısında bile, yazıda iddia edildiği gibi bir "sen-ben kavgası"na girmedim. 2 Haziran 1981 günü yayınlanan 52 sayılı bildiri benim dilimi ve kalemimi kesin yasaklarla bağlarken, yalnız belli siyasal çevrelerle yayın organlarından değil, bizzat bu bildiriyi çıkaran yönetimden de bildirinin yasakladığı türde hücumlar gelmesi karşısında sessiz kaldım.

2- "Gizli kapılar arkasında toplantılar düzenleme" ve "yalan haberler yayarak temiz vatandaşları mevcut yönetim aleyhine zehirleme" iddialarının muhatabı olmayı asla kabul edemem. Bugünkü yönetim biçimini ve Türkiye için yönetimce öngörülen rejimi, kendi demokrasi anlayışım açısından, içime sindiremediğim bir gerçektir. İçime sindirmeye de mecbur değilim. Yürürlükteki Anayasa'yı benimsemek ve Türkiye'nin başına getirilen dertlerden Anayasa'nın sorumlu gibi gösterilmesini reddetmek suç olmasa gerektir.

Bununla birlikte, benim gibi düşünenlerle konuşurken, Türk Silahlı Kuvvetleri'ne karşı tavır almak anlamına gelebilecek davranışlardan kesinlikle kaçınılması gerektiğini, çünkü ordunun hepimizin ordusu oldu-

ECEVİT'in Bas

bir YORUM

GER

Askeri-faşist diktatörlüğün şefi Kenan Evren'in "siyasi partilerin feshi" konusunda Televizyon'da yaptığı konuşmaya, Bülent Ecevit bir basın açıklamasıyla cevap verdi. Daha sonra Ecevit'in, sıkıyönetim mahkemesinde 4 ay hüküm giymesine neden olan bu açıklamayı bir belge olarak yayınlıyoruz.

Bu metin konusunda gazetemizin özetle söyleyeceği birkaç önemli nokta var. Bunlardan birincisi, Sayın Ecevit'in cuntaya karşı kendini savunma psikolojisinde olmasıdır. Oysa bugün Ecevit'in içinde yeraldığı anti-faşistlerin K.Evren çetesine verecekleri bir hesap yoktur. Hesap verecek birisi varsa, o da, her türlü meşruiyeti ayaklar altına alarak, yasama, yürütme ve yargı erkini gaspeden, tüm insan haklarını çiğneyen, bütün demokratik hakları yokeden ve DEVLET TERÖRÜ'nün mimarı olan askeri-faşist Kenan Evren cuntasıdır.

Değineceğimiz ikinci nokta ise, Ecevit'in kendisinin partisinin "cephe" fikrine, yani solla işbirliğine karşı olduğunu yinelemesidir. Aslında sosyal demokrasi için en büyük özeleştiri olması gereken bu nokta hâlâ daha Ecevit'in ağzında kendisini faşist cuntaya karşı savunma ve kamuoyu önünde övünme gerekçesi olmaktadır. Dilerdik ki, Sayın Ecevit, hiç değilse 12 Eylül darbesiyle böyle bir diktatörlük geldikten sonra, ya da en azından bu diktatörlüğün yerleşmesinden ve son kararıyla en büyük darbeyi CHP'ye indirmesinden sonra bu hatasını görebilmiş olsaydı.

Uzun yıllardır defalarca dile getirdiğimiz bu konuya, bu sayımızda Arayış'ın bir yazısını değerlendirirken değindiğimiz için, sözü uzatmayacağız. Sadece şu kadarını söylemeliyiz: şayet Sayın Ecevit, cuntanın kendiliğinden çekip gideceğini ummuyorsa demokrasinin cunta eliyle değil ancak demokratik güçlerin CUNTAYA KARŞI mücadelesiyle kurulabileceğini düşünüyorsa, cephe fikrini benimsemek ve diğer demokratik güçler ile işbirliği yapmak zorundadır. Diğer demokratik güçlerin başında da işçi sınıfı ve onun siyasal hareketi gelmektedir...

ANTİ-FAŞİST CEPHE VE İKTİDAR MÜCADELESİ

12 Eylül cuntasının kurduğu askeri faşist diktatörlük tahakkümünü sürdürüyor. Bu terörün bilançosu: 150 bini aşkın gözaltı ve tutuklama,80'i işkenceyle olmak üzere 1200'ü aşkın öldürme, 10 idam, 17 kesinleşen idam kararı,99 verilmiş idam kararı,2500'ü aşkın idam istemi, 20.000 civarında mahkumiyet, halen aranan 132.000 kişilik liste!

Bunlar resmi açıklamaların toplamı. Aslında bazı rakamların gerçekte daha büyük olduğundan kimsenin şüphesi yok. Mesela gözaltına alınanlar. Bu rakam sistematik olarak sırf yıldırma amacıyla gecekondu semtlerinden ve köylerden birkaç günlüğüne götürülüp, alabildiğine hırpalandıktan sonra salıverilen emekçileri içermiyor. Yine ölü sayısının daha kabarık olduğu kesin.Gizlice gömülen "sahipsiz" cesetlerin varlığından herkes haberdardır.

Cuntanın Türkiye için nasıl bir bela olduğunu bu kadarı da açıklar ama, biz yine birkaç önemli noktanın altını çizelim:

- Türkiye bugün her köşenin başını zulümün tuttuğu koyu bir polis devletidir.Seyahat etmenin, hatta şehir içinde gelip gitmenin bir azap halini alması bir yana, sırf bu görünüm bile halkı başlı başına terörize etmektedir. Ve her adım başında ateşe hazır silah tehtidi uygulaması bilinçli olarak sürdürülmektedir.
- İşçilerin yoğun olarak yaşadıkları gecekondu semtlerinde ve Kürt köylerinde uygulanan "operasyonlar" sistematik bir terör mekanizması oluşturmaktadır.
- Kullanılan hiçbir demokratik hak ve özgürlük yoktur. Koyu bir sansür ve otosansür vardır.
- Kanun adı altında çıkartılan emirnamelerle demokratik hak ve özgürlüklerin darbe öncesi kırıntılı varlıklarına da ilelebet son verilmek istenmektedir.
- Ekonominin açmazı derinleşerek sürmektedir.Üretimdeki gerileme hızlanarak devam etmekte,büyümesi gereken ekonomi küçülmektedir. Cuntanın birinci yılında gelişme hızı -1'in altında olmuştur. Yatırımlar tümüyle durmuş, işsizlik son 30 yılın en üst seviyesine ulaşmıştır.
- Fiyatlardaki artış sürmektedir. Buna karşılık ücretler, çalışanların gelirleri -dondurulduklar için- gerçekte hızla azalmaktadır.

Özetle cuntanın halka getirdiği baskı, zulüm ve kanla yoğrulmuş koyu bir Devlet Terörü, yoksullaşma, aşağılama,acı ve sefaletin daha da yaygınlaşıp derinleşmesi olmuştur. Bu nedenle halkımızın önündeki ilk hedef cuntadan *en kısa zamanda kurtulmaktır.*

ACİL GÖREV CUNTADAN KURTULMAK

Türkiye'deki ve dünyadaki tüm demokrasi güçlerinin paylaştığı bu tesbitin -bu söylendiği şekliyle ve kadarıyla- ne orijinalliği vardır ve ne de tartışılacak bir yanı.Bir başka deyişle Türkiye'de ve dünyada tek bir demokrat yoktur ki, cuntaya karşı olmasın.Cuntadan "bir şeyler" umsun, "hele biraz bekleyelim de, görelim..." desin! Aksini iddia eden ya da ikircikli davrananın demokratlığı, evet burjuva anlamda dahi demokratlığı, ne denli demokrasiye övgüler düzse, hatta solculuktan, devrimcilikten dem vursa, kuşkuyla karşılanmalıdır. Dünyanın neresinde olursa olsun demokrat olmanın,olabilmenin asgari şartı; generaller çetesine "hayır" diyebilmekten geçer. Ne yazık ki, dünyanın sıradan demokratları, burjuva liberalleri bizim nice "solcularımız"dan, "devrimcilerimiz" den daha iyi sınav vermişlerdir bu konuda.

Cuntadan en kısa zamanda kurtulmak: Bu tesbitin tartışılacak bir yanı yoktur. Tartışılacak olan, tartışılması gereken bu doğru tesbitin hayata nasıl geçirileceğidir. Yani cuntadan en kısa zamanda kurtulmak!Evet ama NASIL?

Bu soruya da cevap aranmış, cevap bulunmaya çalışılmamış değildir. Zaten cuntaya karşı olanların darbeden bu yana sürdürdükleri ve bir bakıma onların varlık nedenleri olan anti-faşist mücadelenin kendisi bu sorunun cevabıdır. Bu kadarla da yetinilmediği, *anti-faşist mücadelenin temel ilkesi olan tüm demokrasi güçlerinin tek bir cephede cuntaya karşı seferber edilmesi* için elden gelen tüm çabaların gösterildiği de bilinmektedir. Bütün bunlar kuşkusuz meselenin olumlu yanını oluşturmaktadır. Ne ki, tüm iyi niyetli ve ilkeli girişimlere rağmen cuntaya karşı sürdürülen mücadele yeterli güç ve etkinliğe kavuşmuş olmaktan henüz uzaktır. Ve böyle olmasının önemli nedenlerinden birisi cuntaya karşı güçlerin cuntadan *nasıl kurtulunacağı* konusunda görüş birliğinde olmamaları, yahutta aralarında görüş ayrılıkları bulunmasıdır. İşçe bu yazımızın amacı bu konudaki farklı görüşleri irdelemek ve bundan ortak bir görüşe gelinmesine yardımcı olmak olacaktır. Açıktır ki, nereye nasıl varılacağı üzerinde anlaşıldığında, bir araya gelmek, güçleri birleştirmek çok daha kolaylaşacaktır.

CUNTA KENDİLİĞİNDEN ÇEKİLİR Mİ?

Cuntadan kurtulmanın yollarından birisi -ve bugün hem Türkiye'de hem de dünyada en yaygın taraftar bulanı- *cuntanın kendiliğinden çekilmesidir.*

Hemen altını çizelim ki, iktidarı elinde tutan bir güç asla kendiliğinden çekilmez. Bu kural bir cunta için bin kere daha geçerlidir. Dünya tarihinde kendiliğinden çekilmiş bir cunta yoktur. "Kendiliğinden çekilme" taraftarları olsa olsa 12 Mart döneminin sona ermesine benzer bir formül düşlemektedirler. Kaldı ki,12 Mart dönemi de "kendiliğinden" değil ülkede toplumsal muhalefetin yükselmesi ve dünya demokratik kamuoyunun baskıları sonucu, solu alabildiğine tırpanladıktan, sivil faşist hareketi alabildiğine gübreledikten, Anayasa'yı bir hayli gericileştirdikten ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ni kurduktan, yani özellikle sosyalist muhalefetin yükselmesini önleyecek tedbirleri aldıktan sonra tedrici bir şekilde sahneden çekilmiştir.Üstelik o dönemde egemen güçler ve emperyalizm böylesi bir çözümü daha baştan yeterli gördükleri için parlamento şeklen varlığını korumuş, böylece generallerin vakti geldiğinde "geri çekilebilmesinin" yolu açık bırakılmıştı.

Oysa bugünkü durum daha farklıdır. Parlamento hepten kaldırılmış, siyasi partilerin feshedildiği açıklanmış, Anayasa Mahkemesi ve Danıştay'ın işlevi sona erdirilmiş, yargı bağımsızlığı tümden yokedilmiş,DİSK ve tüm demokratik örgütler kapatılmış, işçilerin,emekçilerin her türlü hakkı gasbedilmiştir.1961 Anayasası bütünüyle kaldırılmış,anayasasız, yani bütünüyle keyfi bir yönetim kurulmuş, yasama-yürütme-yargı mekanizmaları 5 kişilik bir askeri konseyin tekelinde toplanmıştır.Her türlü karar,cuntanın kanun adı altında yayınladığı emirnamelere bağlanmıştır. Cunta azgın bir despotizmle işbaşındadır.ABD'nin desteğiyle ve akıl hocalığıyla özellikle Latin Amerika'da uygulana bir hayli geliştirilen askeri faşist diktatörlüklerin bir benzeri -eksiğiyle değil fazlasıyla- bugün Türkiye'de hükmünü yürütmektedir. Egemen güçler 12 Mart döneminden edindikleri tecrübeyle, "palyatif tedbirler"in yetmeyeceği kararındadırlar ve bu nedenle kendi egemenliklerini ve geleceklerini garantiye alacak köklü değişiklikler peşindedirler. Bunun da adı çoktan konulmuştur:"Türkiye'ye mahsus(özgü) demokrasi"! Şimdiye kadar yapılanlar ve yapılacağı ilan edilenler ise, bu "hususi demokrasi"nin, demokrasiden başka herşey,adıyla sanıyla söylersek: Eksiksiz bir polis devleti, bir "incir yapraklı" faşizm olacağını hiçbir tereddüte yer bırakmayacak şekilde kanıtlamaktadır.

Bütün bunlar gerçekleştirildikten, yani tekelci burjuvazi politikayı

kendi av alanı haline getirdikten sonra cuntanın "çekilmesi" neyi değiştirecektir? Egemen güçlerin amacı *zevahiri kurtarmaktır.* "Makul bir sürede demokrasiye dönüleceği" demagojisinin amacı, içeride demokratik hak ve özgürlüklere bir an önce kavuşmak isteyen ve bu uğurdaki mücadeleyi yükselteceği kuşku götürmeyen geniş halk yığınlarını oyalamak ve avutmak, dışarıda ise "Batı"ya yaranmak, onun koklatıp durduğu birkaç kuruş sadakadan mahrum kalmamaktır.

Kaldı ki, "cuntanın çekileceği" de laftadır. Cuntanın şefi şimdiki kendinden menkul devlet başkanlığını, "seçim"le gelerek "meşrulaştırmak" niyetindedir. Askerlerin -daha doğrusu silahlı kuvvetler üst komuta kademesinin- iktidarı doğrudan paylaşacağı, zaten MGK adı altında eskiden de varolan organın olağanüstü siyasi yetkilerle donatılacağı, bir polis devleti anayasasının hakim kılınacağı, en tepede ise diktatörlüklere özgü türden bir başkanlık sistemiyle Kenan Evren'in oturacağı düzenlemelere hız verilmektedir. Atatürkçü askerlerden ve yüksek bürokratlardan onlara akıl hocalığı yapacak tekelci burjuvazinin mutemet temsilcilerinden oluşacak faşizan bir partinin "seçimle" iktidara getirilmesinin girişimleri sürdürülmektedir. Kısacası cunta çekilse bile bu sadece görünüşte olacaktır. Şimdiden hazırlıkları yapılan, tekelci burjuvaziyle ordu üst kademesinin sıkı işbirliği ile yürütülecek, emekçi sınıfların demokratik hak ve özgürlüklerden pratikte asla yararlanamayacakları sivil görünümlü bir faşizmdir, onun temelleridir. İşte "cuntanın kendiliğinden çekilmesi" suretiyle ondan *kurtulma* hayalleri peşinde olanları bekleyen böylesi bir akibettir.

Üstelik "cuntanın kendiliğinden çekilmesinden" yana olanlar kimlerdir? Buna bir göz atmak bile böylesi bir "çözüm" peşinde olanların nasıl ham hayallerle kendilerini avutup, aldattıklarını göstermeye yeter.

Cuntanın kendiliğinden çekileceğini söyleyenlerin başında cuntanın kendisi gelmektedir! Tekelci burjuvazinin ve diğer egemen güçlerin sözcüleri de bu "alicenaplığa" alkış tutmakta, "makul bir süre sonunda demokrasiye dönmenin" en doğrusu olduğunu savunarak cuntayı teşvik etmekte, ona yol yordam göstermektedirler. Emperyalist mihrakların da *tavsiyesi* aynı doğrultudadır.

Bütün bu gerici, demokrasi düşmanı güçlerin ağız birliği etmelerinin şaşılacak bir tarafı yoktur. Ama nedenir ki, bu koroya katılan veya cuntayla uzlaşan ya da tüm olup bitenleri bir seyirci gibi izleyen, yahut da sinip yılgınlığa düşen ve kendilerini demokrat, ilerici, hatta solcu gören pekçokları vardır.

SOSYAL DEMOKRASİNİN TUTUMU

Bu kesimin başında değişik kanatlarıyla tüm olarak sosyal demokrasi gelmektedir. Bugüne kadar CHP'nin ortası da, sağı da, solu da cuntanın "kendi rızasıyla" çekip gideceği günü beklemiştir. En büyük darbeyi CHP'ye indiren *"siyasi partilerin feshi"* kararının CHP'de bu denli şok etkisi yapması dahi 12 Eylül'den bu yana sosyal demokrasinin gösterdiği tevekkülün (boyun eğişin) en son kanıtlarından birisi değil midir?

Gerçekten de sosyal demokrasinin bilinen doğası, generallerin sulta kurmasıyla bir kez daha ortaya çıkmıştır. CHP uzun yıllar "özgürlükçü demokrasi", "Batı tipi demokrasi", "özgürlükçü demokratik parlamenter rejim" savunuculuğu yapmıştır. Ama, bu rejim bir gecede generaller tarafından yıkılıp yerine askeri bir diktatörlük kurulunca, tüm insan hakları baştan başa ayaklar altına alınınca, yerli sosyal demokrasinin izlediği bilinen politika, onun demokrasi anlayışının -ne yazık ki- nasıl da köksüz ve iğreti olduğunu ortaya koymamış mıdır?

Oysa CHP Türkiye'nin en büyük seçmen kitlesine sahip bulunan, toplumun en dinamik kesimlerinden (işçilerden ve aydınlardan) bir hayli taraftarı bulunan bir partiydi. En önemlisi, CHP bu güçlenişini ve sahip olduğu kitle desteğini önemli ölçüde 12 Mart rejimine karşı çıkmasına ve sonraki MC iktidarları altında demokratik ilkeleri savunmasına borçluydu. Buna rağmen bütün demokratik hakların başından sonuna kadar gasbedilmesi karşısında bu partinin nasıl seyirci kalabileceği ve kaldığı bir kez daha görülmüştür.

Sosyal demokrasinin, işbaşındaki faşist diktatörlük karşısında uysal kalmasının nedeni onun 12 Eylül'e değişik kanatlar halinde girmiş olması değildir. Çünkü dünyanın hiç bir yerinde homojen olan bir sosyal demokrat parti yoktur. Sosyal demokrasi içinde değişik kanatların olması doğaldır. Daha da önemlisi, 12 Eylül öncesindeki kristalleşmeye göre, sosyal demokrasi içinde o sırada varolan sağ, sol ve ortacı kanatlar cuntaya karşı bir arada mücadele etmedikleri gibi, bugüne dek ona karşı ayrı ayrı da toplumsal bir muhalefet sürdürebilmiş değillerdir. Bir takım sağ kanatçılar, ikbal peşinde kimi mevki düşkünleri cuntaya yatkın davranışlara girmişler, ya da gelecekteki siyasi kariyerleri için bu dönemden parsa toplamaya girişmişlerdir. Sol kanadın tanınmış isimleri dağılmışlar ve çoğunlukla kendilerinin varlık nedeni olan yerel teşkilatlardan -gözlediğimiz kadarıyla- kopmuşlar, "bekle-gör" politikası içine girmişlerdir.

Cuntaya karşı çıkma konusunda bir nebzecik de olsa somut gayret gösterenler gene Ecevit ve bazı merkezciler olmuştur. Ancak onların da yaptığı bir dergi çevresinde cuntanın sansürünün izin verdiği ölçüde ve cuntaya ilişmeden bir kısım icraatları eleştirmekten öteye gitmemektedir. Nitekim, Arayış ve yazarları ne zaman çizmeyi aşar gibi olmuşlarsa hemen ihtar gelmiş ve *bu yoldan* yapılacak muhalefetlerin cuntanın icazet sınırları dışına çıkamayacağı bir kez daha anlaşılmıştır. Kaldı ki, böylesi bir bakıma cuntanın da işine gelmektedir. Muhalif görünüşlü bir yayına izin vermek suretiyle -çizmeyi aşmamak şartıyla gayet tabii- cunta ele güne karşı demokrasiye olan saygısını "kanıtlamış" olmaktadır.

Sosyal demokrasinin dışında, eskiden sosyal demokrasiye bir hayli yardımcı olan, ama kendilerini ondan daha solda ve ileride gören, hatta devrimciliği kimselere bırakmayan pek çokları da cuntadan kurtulmanın yolunu onun kendiliğinden çekilmesinde görmektedirler. Hatta bunların bir bölümü, cuntanın çekilmesi için onun işlerini azami derecede kolaylaştırmak gerektiği gerekçesine öylesine canla başla sarılmışlardır ki, üç aşağı beş yukarı cuntacı sayılabilecek konuma gelmişlerdir. Oysa egemen güçler ve onun somut iktidarı cunta, soldan gelen en iyi niyetli yardımseverliklere bile hiç prim vermeye niyetli olmadığını "Osmanlı Paşası fıkrasına" bile tahammül göstermeyerek ibret verici bir şekilde -tabii ibret dersi almaya niyeti ve kabiliyeti olanlara- göstermektedir.

"Uluslararası" sosyal demokrasi de genel olarak cuntanın kendiliğinden çekilmesini beklemektedir. Elbette ki cuntaya karşı demokrasi mücadelesinin esas gücü Türkiye demokrasi güçleri, mücadelenin de esas alanı Türkiye'dir. Dünya demokrasi güçlerine düşen, bu mücadeleyle dayanışma içinde olmak, ona gereken her türlü yardımı sağlamaktır. Bu noktada bugüne değin Avrupa sosyal demokratlarının olumlu bir puan aldıklarını söylemek zordur. Örneğin Sosyalist Enternasyonal, darbeden bu yana ilk kez 1981 Ekim sonunda bu rejime karşı çıkmıştır. Siyasi partilerin feshedilmesini ve Ecevit'in mahkemeye çekilmesini izleyen Sosyalist Enternasyonal toplantısında Willy Brandt yaptığı konuşmada cuntayı sert dille suçlamış ve Avrupa ülkelerinin Türkiye'ye yardım yapmamasını istemiştir.

Buna rağmen onları başlıca ilgilendiren sadece "demokrasiye dönüş programı"nın açıklanmasıdır. Bu kadarıyla yetinmeye yatkın bir tutumları vardır. Böyle bir program açıklandığı takdirde, söz gelimi Avrupa Konseyi'nden Türkiye'nin uzaklaştırılması yolundaki uğraşlarını dondurmaya hazırdırlar. Türkiye'de demokrasi her gün bir kez daha katlediliyormuş insan hakları devamlı çiğneniyormuş, açıklandığı takdirde "geri getirilecek" demokrasi Avrupa'lı sosyal demokratların kendi ülkelerindekiyle en ufak bir benzerliği olmayan bir polis devleti despotizmi olacakmış, bunlara fazla aldırmamaktadırlar. Cuntaya adeta kerhen, demokratlığın asgari koşulu bu olduğu için karşı çıkmaktadırlar ve şimdiki durumda görebildikleri tek alternatif cuntanın kendiliğinden çekilmesi olduğu için "gitsinler de nasıl giderlerse

öyle gitsinler, hiç olmazsa gitmiş gözüksünler" tutumunu benimser gözükmektedirler. Bu tutumlarında Türkiye'de olup bitenleri izlememenin payı sanıldığından fazladır.(Tüm Avrupa ve dünya *kamuoyunda* aynı eksiklik sözkonusudur ve bunun bir müsebbibi yerli oto-sansürse, esas sorumluluk cuntanın hışmından uzak kalmak kaygusuyla Türkiye'de olup bitenleri dünya demokratik kamuoyuna gereğince aktarmayı beceremeyen Türkiye demokrasi güçlerinindir.) Bu nedenle Türkiye'de bir seçim olur ve bu seçimler sonucu bir "parlamento" oluşursa, bu, Avrupalı sosyal demokratlar için Türkiye'nin demokrasiye dönmüş olduğu anlamına gelmektedir.

Sonuç olarak cuntadan kurtulmanın yolunu "cuntanın kendiliğinden çekilmesi"nde görenlerin -ister yerli, ister yabancı- büyük bir yanılgı içinde oldukları kesindir. Bir kenarda oturup cuntanın çekileceğini beklemek 12 Eylül öncesinin kanunlarındaki son demokrasi kırıntılarını da temizleyip polis devletinin temellerini pekiştirmekte olan cuntaya yardımcı olmakla eş anlamlıdır. Böyleleri çekildiklerini sandıkları cuntayı, belki doğrudan değil ama devletin her kademesinde en muhkem şekilde karşılarında bulurlarsa hiç de şaşırmamalıdırlar.

"Cuntanın kendiliğinden çekilmesi" yoluyla generallerden kurtulmak söz konusu olmayacağına göre, bir başka deyişle cuntadan kurtulmak için onun kendiliğinden çekileceği günü beklemek tekelci burjuvazinin,emperyalizmin ve diğer egemen güçlerin sürdüregeldikleri halk ve demokrasi düşmanı politikanın yerleşip kökleşmesine seyirci kalmakla, halkın daha zor şartlara katlanmasına razı olmakla eşanlamlı olduğuna göre, *gerçekten* cuntadan kurtulmak istiyorsak geriye tek bir yol kalmaktadır: CUNTANIN GÖNDERİLMESİ. Bu tek alternatif, biz de dahil çeşitli siyasi güçler tarafından "cuntanın devrilmesi", "cuntanın alaşağı edilmesi", "cuntanın işbaşından gönderilmesi","cuntanın düşürülmesi",v.b deyimlerle çeşitli dozlarda dile getirilmiştir.

CUNTA GÜÇLE GÖNDERİLİR

Açıkça görüleceği gibi cuntanın gönderilmesi -veya bir zorbalar güruhu için en uygun ve anlaşılır deyişi kullanırsak "cuntanın devrilmesi"- cuntanın kendiliğinden çekileceği günü beklemenin tam tersine aktif bir tutumu öngörür. Cuntaya karşı anti-faşist mücadeleyi etkin bir şekilde hayata geçirmeyi gerektirir. Ve hedef cuntayı devirmek şeklinde belirlendiğine göre, yani cuntanın ve onun temsil ettiği egemen güçler emperyalizm ittifakının *iradesi dışında, onların iradesine rağmen* bir sonuca varılmak istendiğine göre,sonucu tayin edecek olan anti-faşist safların *gücü* olacaktır.

CUNTANIN DEVRİLMESİNDE SİLAHLI ŞİDDETİN YERİ

Evet, cuntanın devrilmesinde esas, onu devirecek, onu *devirebilecek* gücü onun karşısına çıkartabilmektir. Mücadelenin başarıyla sürdürülmesinde ve hedeflenen sonuca varılmasında bu noktanın tayin edici önemi vardır. Dahası, mücadelenin başarısı her imkândan azami ölçüde yararlanmayı şart kılar. Bu imkanların içinde cuntanın devrilmesi için şiddet kullanmak,silaha başvurmak da vardır.Hatta hedefe varılmasında bu noktanın tayin edici önemi olabilir.

Ama hemen altını çizelim ki, bu nokta, yani silahlı mücadele anlamında şiddet kullanmak *olmazsa olmaz* mertebesinde bir *ilke* değildir. Silah *teknik* bir konudur. Çünkü silahı kullanacak olan sonunda insandır ve esas olan bu *insan gücünün* organize edilmesi, mücadeleye kazanılıp etkin bir şekilde seferber edilmesidir. Cuntaya karşı mücadelede silah kullanılması konusunda önemli olan silahın en etkin ve sonuç alıcı bir şekilde nerede, nasıl, ne zaman kullanılması gerektiğini kestirebilmek ve kullanmasını bilmektir. Faşizme ve zorba diktatörlere karşı mücadelenin tarihi bu konuda hayli öğretici örneklerle doludur.İspanya'da iktidardaki ilerici güçlere karşı bir faşist ayaklanmayı başlatan falanjistlere karşı anti-faşistler silahlı savaş vermişlerdir. Bu gerici iç savaşı başlatan faşistler sonra iktidara egemen olarak uzun yıllar süren kanlı bir diktatörlük kurmuşlardır. Demokratik güçler sonunda yoğun kitle direnişleri ve hareketleriyle Franko faşizmini geriletip, faşist yönetimi işbaşından göndermeyi başarmışlardır. Buna mukabil Portekiz'de yığınsal olarak gelişen anti-faşist mücadelede son sözü silah söylemiştir. İkinci Dünya Savaşında Alman işgali altındaki ülkelerde işgalcilere ve işbirlikçi hükümetlere karşı sürdürülen anti-faşist mücadeleler bir bakıma bağımsızlık savaşlarına dönüşmüş ve genel olarak silahlı mukavemet, partizan savaşları ağırlık kazanmıştır. 1976 darbesiyle iktidara el koyan Yunan albaylar cuntası ise dünya demokrasi güçlerinin büyük desteğini kazanan Yunanistan halkının yığınsal direnişi sonucu, silah kullanmaya gerek kalmadan devrilip gitmiştir. Zorba ve zalim Şah iktidarının ise, ABD desteğine,yarım milyonluk modern teçhizatlı orduya ve halka uzun yıllar kan kusturmuş Savak'a rağmen milyonların direnişi ve kararlı aktif mücadelesi sonucunda, -karşı taraf acımasızca silah kullandığı halde- silaha başvurmaya gerek kalmadan, nasıl gümbür gümbür yıkıldığı hatırlardadır.Bütün bu örneklerin ortaya koyduğu gerçek şudur ki, bir faşist diktatörlüğün devrilmesinde temel *ilke* ona karşı *yığınsal direnişin organize edilmesi,yığın gücünün kararlı bir şekilde mücadeleye seferber edilmesidir.* Silah ise bu ilkeyle bağlaştığı ölçüde kullanılması gereken bir araçtır. Ve özellikle sonuç alıcı darbenin indirilmesinde ve demokrasi cephesinin iktidarının korunmasında daha çok önem kazanır.

Görüldüğü gibi cuntanın devrilmesinde sorun,şiddetin en yoğun ve etkin biçimi olarak silahın kullanılıp kullanılmayacağı, ya da nasıl ve ne zaman kullanılacağı değildir. Madem ki cuntanın devrilmesi hedeflenmektedir, onu devirecek -ya da iktidardan gönderecek- olanların buna *kaadir* olmaları, yani cuntanın değil kendi iradelerinin geçerli olacağı *gücü* sağlamaları ve kullanmaları gerekir. Çünkü cuntanın zorba iradesi ancak daha güçlü bir iradenin *zoruyla* altedilebilecektir.

CUNTANIN DEVRİLMESİ BİR İKTİDAR SORUNUDUR

Cuntanın devrilmesinde önemli olan -ya da cuntanın devrilmesinden yana olanlar, bu uğurda mücadele edenler arasında tartışma konusu olabilecek olan- *cuntanın kimler tarafından ve nasıl bir mücadele süreciyle alaşağı edileceğidir.* Çünkü cuntanın devrilmesi bir *iktidar* sorunudur ve sınıflar mücadelesinin en önemli konusu, kilit problemi hiç kuşkusuz iktidar mücadelesidir.

Gündemin birinci maddesi faşist cuntanın alaşağı edilmesidir. Cuntanın devrilmesiyse, bir anlamda iktidarı elinde tutan *gücün değişmesidir.* Yani faşist cunta iktidardan alaşağı edilecektir ve yerini bir başka iktidar gücü alacaktır. Bu nokta mücadelemiz açısından çok önemlidir.Çünkü cuntanın devrilmesi madalyonun bir yüzüdür.Madalyonun öbür yüzünde ise, cuntanın yerini kimin alacağı, ya da iktidarın yeni sahibinin kim olacağı vardır. Çünkü iktidar boşta kalmaz.

Bu sorunun cevabı iradi olarak belirlenemez. Çünkü Türkiye verili şartları olan bir ülkedir. Belirli sınıflar kamplaşması, belirli dengeler -ya da dengesizlikler-, belirli gelişme perspektifleri vardır.Ve bir Marksist için önemli olan her verili durumu bilimin kıstasıyla değerlendirmek, buradan olası gelişim perspektifini kestirmek ve iradi müdahelenin payına düşeni -düşebilecek olanın azamisini- belirleyerek toplumsal mücadeleyi, sınıf mücadelesini yönlendirmektir.

Türkiye'nin içinden geçmekte olduğu sosyo-ekonomik sürecin bugünkü aşamasında işçi sınıfının iktidar mücadelesinin hedefi halk demokrasisi *-işçi köylü temel ittifakına dayanan emekçi iktidarı-* olarak belirlenmiştir.O halde bugün iktidarı gasbetmiş olan cuntanın -tekelcilerin bu an açık ve zorba diktatörlüğünün- bir ve en temel alternatifi demokratik halk iktidarıdır.

İşçi sınıfı ve onun politik öncüleri bu hedefi her zaman en üstte tutarlar, tüm mücadelelerini bu hedefe bağlı olarak değerlendirip yönlendi-

rirler.

Bu hedef bilindiği gibi iktidarda köklü bir sınıf değişikliğini içerir. Halk demokrasisiyle birlikte tekelci burjuvazinin egemenliği son bulur. Tarihsel olarak zaten ömrünü tamamlamış bu sınıfın sosyal olarak da varlığına son verilir. İktidarın emekçiler tarafından ele geçirilmesinden itibaren ilerleyen bir süreç boyunca, sömürü olgusunun giderek ortadan kalktığı, toplumun aralarında sömürü ilişkisi olmadığı için dost sınıflardan oluştuğu, en sonunda da sınıf farklılıklarının tamamen ortadan kalktığı bir gelişme başlar. Ancak bu günün Türkiye'sinde proletaryanın iktidar hedefi yani demokratik halk iktidarı, devrilecek cuntanın yerine yegane alternatif midir? Yani proletarya için en köklü gözüken bu çözüm faşist diktatörlük şartlarındaki tek mümkün ve geçerli olan yol mudur?

Sınıflar mücadelesinde proletaryanın en büyük avantajlarından birisi kendisine yol gösterecek bir bilime, Marksizm-Leninizme sahip olmasıdır. Marksizm-Leninizm proletaryaya mevcut somut şartların somut olarak tahlilinden hareket ederek nasıl bir süreç izlemesi gerektiğini gösterir. Ki bu aynı zamanda proletaryanın hedeflerine en kısa ve kolay yoldan -bütün diğer "yollar"la kıyaslandığında!- ulaşması demektir.

Günümüz Türkiye'sinde iktidarın ele geçirilmesi proletaryanın hedeflerinden birisidir ve bu doğrultudaki iktidar mücadelesi bir süreç boyunca gelişmektedir. 12 Eylül darbesi özünde bu gelişmeye ket vurmak için tezgahlanmıştır. Ve bugün cuntanın başlıca boy hedefi işçi sınıfı, onun her türden hareketidir. Bir başka deyişle cunta, proletaryanın iktidar mücadelesinde, hem de hatırı sayılır bir olumsuzluk oluşturmaktadır. Bu nedenle proletaryanın, onun iktidar mücadelesini yönlendiren siyasi hareketinin cuntadan biran önce kurtulmaya bakmaları, bu uğurda var güçlerini seferber etmeleri kaçınılmazdır ve zorunludur. Çünkü cuntadan kurtulunmadıkça, cunta devrilmedikçe iktidara ulaşılamıyacaktır.

PROLETARYA DEVRIMIYLE CUNTANIN DEVRILMESI

Bu noktada proletarya için önemli olan cuntanın devrilmesiyle halk iktidarının üst üste çakışıp çakışmayacağıdır. İşte bu anda proletarya bilimin ne dediğine, proletarya hareketinin dünkü pratiğinin ne gösterdiğine bakar.

Bilimin ve pratiğin gösterdiği odur ki, proletarya genel olarak demokratik hak ve özgürlükler için mücadele ettiği, bunları kazandığı ve koruduğu ölçüde kendi iktidar mücadelesi güçlenmekte, kendi iktidarı yakınlaşıp kolaylaşmaktadır. Bu nokta faşist diktatörlük şartlarında çok daha büyük, bir anlamda *tayin edici* önem kazanmaktadır. Kısaca faşist diktatörlük şartlarında iktidar mücadelesi veren proletarya iktidar mücadelesini güçlendirmek, iktidar hedefini yakınlaştırmak istiyorsa ne edip edip, faşist yönetimden *biran önce* kurtulmanın yoluna bakmalıdır.

Faşist diktatörlükten -yani cuntadan- biran önce kurtulmak! İşte günümüzde proletaryanın *-iktidar mücadelesini güçlendirmek ve kolaylaştırmak için-* atması gereken ilk adım! Bunun yolu demokratik halk iktidarıysa, somut şartların somut tahlili bunu gösteriyorsa ne âlâ! Böylece proletarya mümkün olan en kısa yoldan hem faşizmden kurtulmuş olur, hem de iktidarı ele geçirir!

Ama ne çare ki, ne bilim ne devrimci pratik -genel olarak- bu yolu çözüm olarak göstermiyor. Hem de iki sebepten.

Birincisi faşist diktatörlük şartlarında oluşan sınıflar mevzilenmesi, diğer burjuva egemenliği dönemlerinden bir farklılaşmaya, bir başkalaşmaya uğruyor. Normal şartlarda emekçi sınıflar ve katmanlarla egemen güçler karşı karşıyayken, faşizm şartlarında tekelci burjuvazinin en geri, en şoven, en emperyalizm yanlısı, en gözü kanlı bir kesimi toplumun hemen tamamını sultası altına alıyor. Böylece faşist zorbalıktan kurtulmak sadece işçilerin, emekçilerin değil, tüm orta katmanların ve burjuva demokrasisinden yana bir kısım burjuva(orta v.b) kesimlerin de hedefi haline geliyor. Acil hedefi faşist diktatörlükten kurtulmak olan proletarya bu şartlarda nasıl bir politika izlemelidir? "Benim hedefim iktidarı ele geçirmektir. Ben sadece bunun için mücadele ederim. Burada da müttefiklerim sadece emekçilerdir.." diyerek faşizme karşı mücadele edebilecek, bu potansiyeli taşıyan -hatta kendince mücadele eden- burjuva demokrasisiyle yetinip halk demokrasisini -burjuva demokrasisinden ayrılan emekçi demokrasisine- yanaşmayan toplum kesimlerine sırt mı çevirmeli, hatta onları da böylece karşısına mı almalıdır; yoksa faşist diktatörlüğü bir an önce devirmek için toplumdaki tüm anti-faşist güçleri tek bir cephede faşist diktatörlüğün karşısına dikmenin çaresine mi bakmalıdır?

Proletarya elbette bu ikincisini tercih etmelidir. Çünkü iktidar hedefi açısından kestirme gibi gözüken birinci yol, aslında çok daha zorlu ve uzundur. Zira faşist diktatörlüğün en çok gözünü korkutan, kendisine karşı olan toplum kesimlerinin ve güçlerinin ortak mücadeleye girişmeleridir. Zorbalığa dayanan faşizm, anti-faşist güçler ne kadar dağınık ve biribirinden kopuksalar o ölçüde hükmünü yürütür. Faşizm de sürdüğü sürece proleteryanın iktidar mücadelesi çok daha çetin şartlarda yürütülmek zorunda kalır.

Bu nedenle burjuva demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkarak bunlar uğruna mücadele etmek için toplumun ezici çoğunluğunu anti-faşist mücadeleye çekmek, kazanmak ve seferber etmek özellikle faşist diktatörlük şartlarında çok büyük önem taşır. İşte bu yüzden Türkiye'de proleteryanın asıl hedefi cuntanın bu yoldan devrilmesidir. Ancak bu sayede demokratik halk devrimi uğruna sürdürülmekte olan mücadele çok daha elverişli şartlara kavuşacak, iktidar hedefi daha yakınlaşacaktır.

Bugünkü politik mücadelede, proletaryanın cuntaya alternatif olarak kendi iktidarını öngören bir hedefle -ama sadece bu hedefle- yola çıkmamasının *ikinci* nedeni Lenin'in devrimci durum öğretisini kavramış ve hazmetmiş olmasıdır. "Devrimci duruma özgü şartlar gerçekleşmeden proletaryayı ateş hattına sürmek cinayettir" özdeyişi, acımasız, zalim bir cuntanın zorbalığı kol gezdirdiği bir dönemde her zamankinden fazla önem taşımaktadır.

Devrimci durum açısından günümüz Türkiye'sinin uzun uzun incelenmesine -hiç değilse içinden geçtiğimiz kısa vadeli dönem için gerek yoktur. Bugün devrimin objektif koşulları yoktur. Subjektif koşullara gelince, bu kapsamdaki olumsuzluklar başlıbaşına önemli bir handikap oluşturmaktadır. Bilimsel sosyalist hareketin birliğinin sağlanması yolundaki çabalar diğer tarafların grupçu tutumları nedeniyle sürüncemede kalmaktadır. Halk cephesi içinde yer alacak, alması gereken siyasetler arasındaki ilişkiler, olduğu kadarıyla dahi son derece sistemsiz, dar kapsamlı ve kendiliğindendir. Ve en önemlisi devrimin siyasi ordusunu oluşturacak, bir anlamda devrim yapacak olan esas güçler olan geniş emekçi yığınlar -taşıdıkları yüksek potansiyele rağmen- henüz örgütlü devrimci mücadeleye kazanılmış olmaktan uzaktır. Ayrıca cuntanın varlığı ve zorbalığı bu görevin yerine getirilmesinde önemli bir handikap oluşturmaktadır.

Bu açıklamalarımızdan çıkan sonuç şudur ki; bugün cuntanın devrilmesi için yegane çözüm yolu olarak proletarya devrimini önermek ve politikayı bu "temel" üzerinde şekillendirmek:

a) Bilimden sapmak veya bilim dışı "sol" maceracı bir politika gütmekle,

b) Anti-faşist cepheyi daraltarak, anti-faşist güçlerin bir bölümünü dışlamak böylece cuntanın işini kolaylaştırmak ve devrilmesini geciktirmekle,

c) Bu nedenle proleteryanın iktidar mücadelesini zorlaştıran, iktidar hedefini uzaklaştıran engellerin temizlenmesine gereken önemi vermemek ve dolayısıyla "çok devrimci olayım" derken devrimi geciktirmekle,

d) Somut şartların somut tahlilinden kaynaklanmadığı için böylesi bir politika yığınların ilgisini çekmeyeceği ve kolayca kendini tecrit ettireceği için pratikte cuntaya karşı hiçbir şey yapmamakla, yani pasifizmi devrimci lafazanlıkla gizlemek ile eşdeğerlidir.

O halde cuntadan kurtulmanın, cuntayı devirmenin yolu nedir? Bilim ve

anti-faşist mücadelenin pratiği neyi göstermektedir?Tarafımızdan defalarca incelenmiş bu konuyu günümüzün somut şartlarında bir kere daha hatırlatmanın yararı vardır.

CUNTANIN DEVRİLMESİNDE TEMEL İLKELER

Anti-faşist mücadelenin ilkeleri bilindiği gibi Komintern'in 7'nci Kongresinde, özellikle Dimitrov yoldaşın önemli katkılarıyla ve çabalarıyla belirlenmiştir. Evrensel olan bu ilkeler bugün de bütün önemiyle geçerliliğini korumaktadırlar.Bu nedenle içinden geçmekte olduğumuz dönemde Dimitrov'un 7'nci Kongre'deki açılış ve kapanış konuşmaları, herkesin, hepimizin sık sık başvurması gereken bir önem kazanmıştır. Ki ilkeler konusunda en ufak tereddüdümüz ya da içinden çıkamadığımız noktalar olduğunda hemen başvurabilelim.

Evet bugün başımızdaki faşist diktatörlüğü, cuntayı devirmenin yolu nedir? Komintern'in ilkeleri ve anti faşist mücadele birikimi pratiği ışığında bu sorunun -defalarca verdiğimiz- cevabını bir kez daha bulmaya çalışalım. Ve şu soruyla yola çıkalım: Bir karşı güç nasıl alt edilir, nasıl yenilgiye uğratılır?

Bu konuda temel ilke hasmın karşısına mümkün olabilecek azami kuvvetin seferber edilmesidir. Bu savaş kuralının sınıflar mücadelesindeki geçerliliği tarih tarafından defalarca kanıtlanmıştır. Üstelik bu kuralın faşizme karşı mücadelede belirleyici önemi vardır. Yakın geçmiş defalarca göstermiştir ki,faşizm gibi gaddar bir diktatörlüğü yıkmak için toplumda faşizmden çıkarı olmayan tüm güçleri mücadeleye seferber etmek kesinlikle şarttır.

Faşist cunta demokratik hak ve özgürlüklerin serbestçe kullanılmasından yana olan herkesi karşısına almıştır.İşte bu yüzden demokratik hak ve özgürlüklerden yana olan -burjuva anlamda fakat *gerçekten* yana olanlar, yoksa AP gibi dikensiz gül bahçesi sevdasında olduğu için cuntanın demokrasi düşmanlığını teşvik edenler değil- tüm siyasi güçleri,onlarla birlikte davranan tüm toplum kesimlerini ve güçlerini cuntaya karşı mücadeleye kazanmak ve toplucu seferber etmek zorunludur.

Zaten bugün işçi sınıfının başlıca aktüel mücadele hedefinin *demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkmak, bu uğurda faşist cuntayı devirmek* şeklinde somutlanıyor olması mücadeledeki kamplaşmaya tam denk düşmesi nedeniyledir. Unutmayalım ki, burjuva demokratik hak ve özgürlükler emekçilerden daha geniş anti-faşist toplum kesimini kapsar. Bu anda da amaç halk demokrasisine, proletarya demokrasisinin bu özgül biçimine yanaşmayan, burjuva demokratik hak ve özgürlüklerle yetinen toplum kesimlerini, daha önemlisi bu doğrultuda *organize olmuş toplum kesimlerini* mücadeleye kazanmaktır. Faşist cuntaya karşı mücadele, bu anlayış içinde sürdürüldüğünde hem anti-faşist mücadele daha etkin kılınacak ve cuntanın alaşağı edilmesi çabuklaşacaktır, hem de işçi sınıfı iktidar mücadelesinde önemli mevziler ele geçirmiş olacaktır.

İKİ MÜCADELENİN İÇİÇELİĞİ VE DÖNÜŞEBİLİRLİĞİ

Bütün bu tesbitlerimizden "faşizm mutlaka ve mutlaka burjuva demokratik sınırlar içinde kalınarak altedilir" şeklinde bir genellemeye gitmek kesinlikle yanlıştır. Bilim sosyalistlere sosyal olayların gelişme perspektifi için belirli bir kestirim imkanı verse bile bu karmaşık ve bunalımlı günlerin dünyasında hayatın diyalektiği devrimcilerin önüne farklı perspektifler getirebilir.Günümüz dünyasındaki bunalımlı Türkiye'de şartların olgunlaşıp devrimci durumun gelmesi hiç de sürpriz sayılmaz. Gerçi sübjektif şartlar açısından hayli olumsuzluklar ve handikaplar olduğu açıktır. Ama geçmişin günahları, işçi sınıfı devrimcilerinin önümüzdeki dönemde kendilerini toparlamaları için öğretici hatta teşvik edici faktör olabilir. Faşist diktatörlüğe karşı sürdürülen mücadelede diğer gerekli şartların biraraya gelmesiyle birlikte bir devrimci durum ortaya çıkabilir. Ve anti-faşist mücadele bir üst düzeyde devrim mücadelesine dönüşebilir. Bu durumda devrim için savaşanlar emekçi demokrasisinden yana olanlardır.Burjuva demokrasisini aşmak istemeyen toplum güçleri safdışı kalırlar. Ve devrimci güçler devrimin gereklerini yerine getirmede yetenekli olurlarsa demokratik halk devrimi gerçekleşir. İşçi-köylü temel ittifakı üzerinde yükselen halk cephesi faşizmi devrimle altederek demokratik halk iktidarını kurar. İşte Marksist-Leninistler için önemli olan hayatın önümüzdeki perspektifte devrimci bir durum ortaya çıkarabileceğini bilmek, onun belirtilerini görmek ve devrimci sezgiyle nereye gidildiğini kavramak, anti-faşist mücadeleyi devrim mücadelesine dönüştürmeyi becermektir. Daha kestirme söylersek,*her zaman devrimci duruma hazırlıklı olmaktır.*

Bu noktada hemen ufak bir hatırlatma yapalım ki, devrimci durumla ilgili değerlendirmelerde mükemmeliyetçi tutumlara düşmek hayatın diyalektiğini kavramamaya ve dolayısıyla devrim momentini değerlendirmeyip, devrimin yenilgisine -dünya pratiğinde özellikle 2ci Enternasyonal Partilerinin tarihinde bir hayli ibret verici örnekleri vardır- yolaçar. Bu dediğimiz özellikle subjektif şartların olgunlaşması noktasında büyük önem kazanır. Şubat-Ekim 1917 döneminde Bolşeviklerin yığınları devrime kazanmaktaki büyük yetenekleri ve olağanüstü başarıları, devrim güçlerinin yığınları eğitip, bilinçlendirmedeki önemini kavrayıp bunu yerine getirmedeki ustalıkları, tüm işçi sınıfı devrimcilerine örnek olmuştur ve olmalıdır da.

CUNTA İKTİDARINDA TÜRKİYE'DEKİ TOPLUMSAL KAMPLAŞMA

Anti-faşist mücadelenin günümüz Türkiye'sindeki ilkesel konumu açısından bütün bu söylediklerimizde yeni ve olağanüstü bir yan yok. Gazetemizin 15 Aralık 1980 tarihli 190cı sayısında aynı konu, yani cuntaya karşı mücadelenin ilkeleri daha o zamandan belirlenmişti. Bu yazımızda yapılan,ayni ilkelerin bir kez daha altlarının çizilmesi, daha detaylandırılmasıdır. Buna gerek vardır. Çünkü ilkeler, dolayısıyla anti-faşist mücadelenin programlarının ana hatları belli ve biliniyor olmasına rağmen, bu doğrultuda kayda değer somut adımlar atılmamıştır, atılamamaktadır. Bu nedenle konunun tazelenmesi gündemdeki en önemli meselenin öneminin bir kez daha vurgulanması demektir.

Kaldı ki, bu yazımızda amacımız bir adım daha ileri gitmek, cuntayı devirmek mücadelesinin somut Türkiye kesitini çıkarmak, anti-faşist güçlerin programını ve iktidar hedeflerini somutlamak olacaktır.

Konumuzun bu noktasında ilk adımımız Türkiye'de cunta iktidarındaki toplumsal kamplaşmanın kesitini çıkarmak, bu kesitin siyasi niteliğini somutlamak olacaktır.

İktidar kampının başında tekelci burjuvazi bulunmaktadır. Ve iri boy bürokratları bir kenara koyarsak bu kampta pek başkası da bulunmamaktadır. Cuntanın banka-banker çekişmesindeki son kararı iktidarın tek başına tekelci burjuvazinin elinde olduğunun en çarpıcı örneğidir. Tekelci burjuvazi içindeki çıkar çatışmalarının ve buradan kaynaklanan görüş ayrılıklarının konumuz açısından tayin edici önemi yoktur.Bir başka deyişle bu çekişmeler anti-faşist safların taraftar kazanmasına yarayacak mertebede değildir ve olamaz da.Çünkü cunta emperyalizmin son derece hoşnut olduğu, tümüyle güdümü altında tutulan bir yönetimi temsil etmektedir ve tekelci burjuvazinin tümü koyu işbirlikçidir. Bir başka deyişle cuntanın demokrasiye hergün katleden uygulamaları tamamiyle tekelci burjuvazinin politikası doğrultusunda yürütülmektedir ve bunlara alkış tutmayan çıkmamıştır,çıkmayacaktırda.Kuşkusuz hiçbirisi demokrasiyi kimseye bırakmamaktan geri durmayacaklar. Ama hangi demokrasi? Bunu yazımızın ilk bölümünde gördük. Bu anlamda bu kampın siyasi kesiti AP-MHP damgasını taşımaktadır.Bir de bunların önümüzdeki etkin kılınılmaya çalışılacak olan Atatürkçü faşistleri ve cuntayı Amerikancı olduğu için destekleyen TİKP'i eklemek gerekir. Kuşkusuz AP içinden "nispe-

ten liberal" sesler çıkabilecektir. Ama bu sesler AP'nin bir kanadının anti-faşist cephede yeralabileceği şeklinde birtakım boş hayallere dayanak yapılamaz.Bu gibileri cuntanın devrilmesi sürecine karşı çıkmayacak bir konuma gelirlerse, getirilebilirlerse bu bile büyük başarı addedilmelidir.

İktidar kampının bunca darlığı karşısında -faşizm şartlarının çok doğal sonucu olarak- toplumsal muhalefet kampı alabildiğine geniş ve kalabalıktır. İşçiler, köylüler, tüm emekçiler, çalışanlar, orta katmanlar, tekel dışı burjuva kesimleri bu kampta yer almaktadırlar. Ancak faşist iktidar kampı, kamplaşmasının nedeninin ve gereğinin nasıl azami bilinciydeyse, bu kamptakilerin hatırı sayılır bir bölümü kamplaşmanın alabildiğine bilinçsizliği içindedir.

Bu bilinçsizliğin değişik nedenleri vardır. Ve bu konuyu ayrıntılarıyla incelemek yazımızın kapsamı dışına düşer. Kaldı ki, on milyonlarca kişi gerçekten konumlarının bilincinde olsalar bir bakıma işin sonuna gelmişiz demektir. Zaten bugünkü mücadelemizin ana mihrakı da yığınların gerçek konumlarını kavramalarına yardımcı olmak değil midir? Üstelik kendine ilerici, solcu, devrimci diyen pekçoklarının cuntaya akıl öğrettiği günümüzde sıradan insanlardan dört dörtlük bilinçlilik beklemek hayalperestlikten başka bir şey olamaz. Yine de işçilerin büyük bir bölümü başlarında ne denli katmerli bir bela bulunduğunun ve kendilerine nasıl karanlık gelecek hazırlandığının bilinci içindedirler.

Bu durumda bu kampın siyasi kompozisyonu nedir? Hemen belirtelim ki -bir kaç istisnasıyla- iktidar kampının dışında kalan tüm siyasetler doğal olarak anti-faşist kampta yeralmaktadırlar. Bunları toplumsal tabanlarına göre sınıflandırırsak, komünistler, T.Kürdistanı ulusal demokratik hareketi, sosyal demokratlar, küçük burjuva devrimci demokratları, ilericiler, liberal demokratlar, dini motifli tepkiciler olarak belirleyebiliriz. Yukarıdaki sıralamaya uygun olarak daha da somutlarsak TSİP, TKP, TİP, Devrimci Demokratlar, TKSP ve diğer Kürt ulusal demokratik hareketleri, CHP, ağırlığını DEV-YOL'un oluşturduğu sol maceracı akımlar, TBP veya alevi ilericiliği, Aybarcılar ve MSP'den oluşan bir yelpaze ortaya çıkar. Görüldüğü gibi bu somutlama içinde liberal demokratları temsil eden bir siyaset yoktur. Bunun nedeni bu nitelikteki bir siyasetin işlevlerini CHP'nin, Türkiye şartlarındaki sosyal demokraside yerine getirmesidir. Ayrıca liberal demokratlık çoğu zaman bu nitelikteki bireylerde somutlanmaktadır. Yukarıda sıralanan siyasetler dışında yine doğal olarak bu kamp içinde yer alan irili ufaklı ve hemen hepsi maceracı, yarı maceracı, ilerici nitelikli pekçok grup, grupçuk vardır. Ayrıca şu veya bu siyasete bağlı olmayan az veya çok toplumsal üne sahip pekçok kişi de yine anti-faşist saflarda yer almaktadır.

MÜCADELENİN TEMEL İLKELERİ VE OLUMSUZLUKLARI

Cuntayı devirecek anti-faşist mücadelenin rayına oturtulabilmesi için yukarıdaki siyasetlerin etkin bir işbirliği içine girmeleri, bir anti-faşist cephe örgütü oluşturmaları gerekir. Bunun sağlanabilmesi ise, bu siyasetlerin bir anti-faşist mücadele programı etrafında birleşmeleri ile mümkündür. Bir program üzerinde anlaşabilmek için cuntaya karşı mücadelenin temel ilkelerinde aykırılaşmamak icap eder. Bu nedenle cuntaya karşı mücadelede sözkonusu siyasetlerden kaynaklanan olumsuzlukların gözden geçirilmesinde fayda vardır.Ancak bundan önce anti-faşist mücadelenin temel ilkelerini kısaca özetlemek yerinde olacaktır.

1- Anti-faşist mücadele cuntanın şu veya bu ölçüde karşısına aldığı tüm toplum kesimlerini kapsamalıdır. Bunun somutu yukarıda sıraladığımız siyasetlerin cuntaya karşı bir mücadele cephesi oluşturmalarıdır.

2- Mücadelenin amacı, gasbedilen demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkmak,bunları yeniden, fakat kısıntısız ve tam bir şekilde(burjuva demokrasisi anlamında olabildiği kadar) elde etmektir.

3- Mücadelenin hedefi cuntanın demokrasi düşmanı girişimlerini boşa çıkartacak bir süreçle birlikte cuntanın devrilmesi, yerine demokratik hak ve özgürlükleri hayata geçirecek demokratik bir yönetimin kurulmasıdır.

Yukarıdaki ilkelere karşı olumsuzluklar neler olabilir?

a) Anti-faşist bir cephenin oluşturulmasına karşı olan ya da böyle bir cepheyi daraltan, bölücü politikalar:Şu veya bu ölçüde yığınsal etkinliği olan bu siyasetlerin cuntanın işini kolaylaştıran bu yanılgılardan kurtarılmaları için özellikle onların tabanlarına seslenen etkin bir çalışma yürütmek gerekir. Kaldı ki cuntanın gittikçe konsolide olan demokrasiyi dışlayıcı politikasının bir anlamda kendilerini işlersiz kılmayı amaçladığını bu partilerin yönetim kademelerinin de görecekleri günler uzak olmasa gerekir.

Burada en büyük olumsuzluk kuşkusuz CHP'nin "cepheleşmeyi reddeden" tümden sakat politikasından kaynaklanmaktadır.Ayrıca MSP'nin komünistlerle işbirliği yapmayı "cehennemlik olmak" zanneden eğilimi de şimdilik bir handikaptır. Bu kapsam içinde ikinci önemli olumsuzluğun kaynağı "sol" maceracı siyasetlerdir.Her şeyin çözümünü devrimde gören unsurlar, cuntaya karşı mücadeleyi silahlı devrim mücadelesiyle eşdeğer gördükleri sürece kendileri gibi düşünenler dışında kimseyle işbirliği yapmamaktadırlar. Böyle olunca da proletaryanın iktidar hedeflerini ve programını kabul etmeyen ama burjuva demokratik hak ve özgürlükler uğruna mücadele edebilecek siyasi güçler, onların temsil ettiği toplum kesimleri dışlanmış, dolayısıyla anti-faşist cephe daraltılmış olmaktadır.

b) Mücadelenin amacının yanlış tesbiti: Burjuva demokratik hak ve özgürlükler uğruna mücadelenin önemini kavramayıp, cuntaya karşı mücadelenin amaçları için daha ileri aşamaları şimdiden ve tek çözüm yolu olarak görmek. "Sol" maceracılardan kaynaklanan ve "Tek yol devrim" şeklinden özetlenen bu görüş yine anti-faşist mücadele güçlerini bölmeye hizmet etmekten başka bir sonuç vermez.

Bu kapsam içindeki bir başka olumsuzluk cuntanın demokrasi düşmanı icraatını sineye çeken eğilimdir. En iyimser değerlendirmeyle, "hele bu günleri bir atlatalım, herşeye yeniden çeki düzen veririz" şeklinde özetleyebileceğimiz ve sosyal demokrasiden kaynaklanan bu eğilim,"sari" olduğu için kolayca pek çoklarına da sirayet etmektedir. Özünde cuntaya baş eğmenin,pasifizmin gerekçesi yapılmaktadır.

c) Mücadelenin hedefi ile ilgili olumsuzluklar: Bu kapsam içindeki olumsuzlukların başlıcaları, genelinde sosyal demokrasiden kaynaklanan "cuntanın kendiliğinden çekilmesi"ni beklemek, sol maceracılıktan kaynaklanan cuntanın yerine demokratik değil, "devrimci" bir iktidar hedeflemek, TKP'den kaynaklanan cuntayı devirme hedefini gündeme getirmeyip cunta içindeki muhayyel ayrışmalardan medet ummak, ya da politikayı ağırlıklı olarak bu ihtimal üzerine inşa etmek şeklinde özetlenebilir. Bunlardan ilk ikisi anti-faşist mücadelenin hayata geçirilmesi ve yaygınlaştırılması açısından gerçekten hatırı sayılır olumsuzluklar oluşturmaktadırlar.TKP'nin yanlışı ise, sıra anti-faşist mücadele programının somutlanmasına geldiğinde giderilebilecek niteliktedir.

Görüldüğü gibi cuntaya karşı toplumsal muhalefeti oluşturan geniş kamp içinde örgütlü cephe mücadelesinin başlatılıp hayata geçirilmesini engelleyen, zorlaştıran ciddi olumsuzluklar, başlıca CHP, maceracı "sol" ve MSP'den kaynaklanmaktadır. Böyle olması da işimizi zorlaştırmaktadır. Çünkü bunlardan ikisinin, CHP'nin ve MSP'nin hatırı sayılır oy potansiyelleri vardır. Özellikle "büyük parti" kompleksinden bir türlü kurtulamayan CHP, kendini desteklemeyi alışkanlık haline getirmiş ilerici-aydın görünümlü ve CHP tabanında oldukça etkin küçük burjuvaların bu tutumunun da katkısıyla sola kapalı politikasını yumuşatmaya kolay yanaşmayabilir.Pekçok gruptan oluşan maceracı solun anti-faşist cepheye kazanılabilmesi ise, cuntanın devrilmesinde "tek yol"un "devrim" olduğu görüşünün ileri sürülmemesine, bu noktada ısrar edilmemesine bağlıdır.

Görüldüğü gibi anti-faşist cephenin oluşturulmasında çetin zorluklar bulunmaktadır. Ancak bunlar üstesinden gelinmeyecek zorluklar değildirler ve olmamalıdırlar. Hep tekrarladığımız gibi en iyi öğretmen hayatın kendisidir. Hayatın kendisi yanlış politikalarının, hatalı tutumlarının ve özellikle sosyalistlerin önerilerine, görüşlerine kulak tıkamanın kendilerine ve topluma nelere mal olduğunu hem CHP'ye, hem de maceracı sola ibret dolu ve ne acı ki son derece trajik bir süreç içinde göstermiştir, göstermektedir. Artık bunlardan beklenen iflas eden yanlış politikalarını içtenlikle gözden geçirmeleri ve kendilerini toplumdan, diğer halk güçlerinden tecrit eden tutumlarını değiştirmeleridir.

CEPHENİN TAŞ TAŞ ÖRÜLMESİ AN YİTİRİLMEKSİZİN BAŞLATILMALIDIR

Anti-faşist cephenin oluşturulmasını engelleyen zorluklar, böylesine ciddi boyutlara sahip olduğuna göre cephenin kurulması ve mücadelenin yaygınlaştırılması çok zaman alma-yacak mıdır? Bu arada atı alan Üsküdarı geçmiş, yani cunta da polis devletini muhkem bir şekilde oturtmuş olmayacak mıdır? Evet, bu ihtimal büyük bir tehlike olarak önümüzde durmaktadır. Onun için de meselenin bir an vakit geçirmeye tahammülü yoktur, kalmamıştır.

Cuntaya karşı mücadele, darbeden hemen sonra başlatılmıştır ve sürdürülmektedir. Cuntaya karşı mücadele etmek, anti-faşist herkesin ilk görevidir. Önemli olan herkesin kendi başına sürdürdüğü mücadelenin tek bir cephe içinde birleştirilmesidir. Bizim baştan beri savunduğumuz ve uğrunda somut çaba gösterdiğimiz bu hedef olmuştur. *Çünkü cunta ancak bu şekilde devrilebilir.*

Cuntaya karşı toplumsal muhalefet oluşturan siyasetler, "yarın" bir masa başına oturup, cuntayı devirme mücadelesinin programında anlaşsalar, anlaşabilseler kuşkusuz en iyisi budur. Ama zorlukların cesametini gördük. Böylesi kapsamlı bir anti-faşist cephenin bu günden yarına oluşturulması hayalciliktir. O halde madem ki anti-faşist güçlerin birleştirilmesi cuntanın devrilmesinde hayati önem taşımaktadır, ne yapılmalıdır, nereden ve nasıl başlanmalıdır?

Anti-faşist cephenin en kapsamlı şekilde oluşturulması cephenin bazı unsurları bakımından gerçekleşmiyorsa, onlar kazanılana kadar beklemek bir çözüm değildir. Çünkü böylesi hem daha bugünden biraraya gelebilecek olanların güçlerini birleştirmelerini engeller, hem de dar kapsamlı da olsa birleşik bir güç, cepheden uzak duranların ikna edilmesinde olumlu rol oynayarak cephenin en kapsamlı şekline ulaştırılmasını kolaylaştırır ve çabuklaştırır. Şu halde yapılması gereken anti-faşist cepheyi bu günden buna kimlerle başlamak mümkünse kurmaya başlamaktır. Hayatın diyalektiyi cephenin taş taş örülmesini önümüze getirmektedir.

Anti-faşist cephenin programının temel ilkeleri yazımızın daha önceki bölümünde belirlenmiştir. Daha öz ve şiarlaşmış ifadesiyle cuntayı devirecek anti-faşist cephe:

1- Mümkün olduğunca yığınsal ve geniş olmalıdır.

2- Gaspedilen demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkmalıdır.

3- Cuntanın devrilmesinden sonra toplumda tüm demokratik hak ve özgürlükler geçerli kılınmalıdır.

O halde başlangıçta yola çıkanların, ilk adımları atanların üzerinde anlaşacakları program, bu ilkelerle -ama sadece bu ilkeler- uyumlu olmalıdır. Bu nokta çok önemlidir. Çünkü cephe bir gönüllüler örgütüdür. Oraya herkes ikna olarak ve gönül rızasıyla katılır. Yürütülecek çalışmalarda da bu prensip gözetilir.

SOMUT MÜCADELE PROGRAMI GEREKİR

Cephe mücadelesinin açılması için program ilkelerini vazetmek yetmez. Somut bir *mücadele programı* hazırlanması şarttır. Bu program nasıl olmalı, neleri kapsamalıdır.

Hedef bellidir: *Cuntanın devrilmesi.* O halde program, cuntanın devrilmesi için neler yapılması gerekiyorsa onları sistemli bir şekilde biraraya getirmeli ve zamanlamalıdır.

Cuntayı devirmek, vazedilmesinden hemen anlaşılacağı gibi onu devirecek bir güce ve eyleme sahip olunmasını gerektirir. Bu noktada "cuntayı devirmek iyi de hangi güçle, nasıl?" diye sorulabilir. Çünkü bugün dizginleri eline geçirmiş durumdaki cunta kolay devrilmeyecek kadar güçlü gözükmektedir. Evet cunta bugün güçlüdür. Ama bu görünüştedir. Çünkü cunta gücünü, bütün faşist diktatörlükler gibi zorbalıktan almaktadır. Ve zorbalığa dayanan güçler her zaman *kofturlar.*

Gördük, objektif değerlendirmede cunta toplumda bir avuç tekelci burjuvazinin iktidarını temsil etmektedir. Ve bunu da süngü zoruyla, polis ve MİT zulmüyle yürütebilmektedir. Oysa cuntanın karşısına aldığı koca bir toplumdur, on milyonlarca insandır. Bunların bir bölümü korkudan ya da çaresizlikten cuntaya hayırhah davranıyorsa, hatta ona yol gösterenlere sık sık rastlanıyorsa bu cuntadan gürültüsüz patırtısız kurtuluş umudunu taşıdıklarındandır. Yığınların büyük bölümünün sessizliği ve suskunluğu ise katlanmaktan başka çare bulamadıklarındandır. İşçiler başta olmak üzere -çünkü cuntanın hışmına en başta ve en fazla uğrayanlar onlar olmuşlardır ve hala olmaktadırlar, işçi sınıfı içinde cuntaya karşı nefret ve kin hızla büyümektedir- emekçi yığınlar, çalışan diğer milyonlar cuntaya karşı mücadelenin yolları, imkanları geliştirildikçe çok daha yığınsal boyutlarda mücadeleye katılacaklardır. İşte cuntayı devirecek anti-faşist cephenin programı yığınlara somut mücadele imkanları yaratmalı, somut hedefler göstermeli, somut eylemler götürmelidir.

Bu "somut"lar ne olabilir? Bunlar programda detaylı bir şekilde ele alınmalıdır. Sendikal örgütlenmeyi yarı legal biçimde diriltmekten, yayın izleyip yaygınlaştırmaya, ekonomik talepleri yığınsallaştırıp değişik şekillerde direnmekten, önemli günleri anmaya, işten çıkarmalara ve diğer anti-demokratik uygulamalara direnmekten, şalter indirmeye kadar yapılabilecek pekçok şey vardır. Ve bütün bunlar bir program çerçevesinde sistemli ve planlı bir şekilde belirlenip, hayata geçirilmeye başlandığında emekçileri cuntaya karşı mücadeleye kazanmanın hiç de sanıldığı ölçüde zor olmadığı görülecektir. Çünkü cunta özellikle emekçileri hızla yoksullaştıran bir politikayı süngü zoruyla sürdürmektedir.

Kaldı ki, cuntanın elindeki en büyük zorbalık aygıtı ordunun insan gücünü oluşturan erler, ezici çoğunluğuyla cuntanın karşısına aldığı toplum kesimlerinden gelmektedir. Assubaylar da benzeri kökenlidirler. Yedeksubaylar ve alt kademedeki muvazzaf subaylar arasında da demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkılmasından yana olanlar -ama emir komuta zinciri içinde cuntanın baskı mekanizmasının bir dişlisi olmaktan kurtulamayanlar- çoğunluktadır. Gelişen toplumsal muhalefetin bu ordu gövdesini etkilememesi söz konusu olamaz. Böylece cuntanın dayandığı ve kolay yıkılmaz sanılan en güçlü temelin nasıl kof olduğu da görülecektir. Tarih Evren cuntasından çok daha güçlü diktatörlerin gümbür gümbür devrildiğine şahittir. Üstelik Evren cuntası benzerlerinden çok daha şanssızdır. Çünkü kronikleşen ekonomik bataktan kurtulmak için attığı her adımda yığınlara daha çok yoksulluk getirmekte, bunun tepkisini de süngü zoruyla önlemektedir. Böylece *emekçiye daha çok yoksulluk, daha çok baskı* kısır dairesine gün geçtikçe daha angaje olmakta ve kendi sonunu kendi eliyle yakınlaştırmaktadır. Ve yığınlar yürümeye başladığı anda generaller cuntasının da sonu gelmiş demektir.

ANTİ-FAŞİST İKTİDARIN BAŞLICA GÖREVLERİ

Cunta devrilince ne olacaktır? İktidar cuntayı deviren ve toplumun ezici çoğunluğunu temsil eden anti-faşist cephenin eline geçecek, cephe iktidarı tüm demokratik hak ve özgürlükleri en tam ve geniş kapsamıyla ülkede geçerli kılacaktır. Cuntanın kanun adını verdiği emirnameler geçerlikten kaldırılacak, darbe öncesinin kısıtlı kanuni mevzuatı da geçersiz sayılacaktır. Cunta sonrasının temel işleme ilkesi budur. Anti-faşist cephenin programı hazırlanırken bu bölümün de detaylandırılması şarttır. Bunun için cunta son-

rasında geçerli olacak demokratik hak ve özgürlüklerle ilgili somut çalışmalar şimdiden başlatılmalı ve anti-faşist cephe hükümetinin iktidara geldiğinde toplumda geçerli kılacağı demokratik hak ve özgürlüklerle ilgili hukuki mevzuatın özü, cephe programında yer almalıdır.

Bu noktada "dereyi görmeden paçayı sıvamanın anlamı var mı?" gerekçesi ile,"hele cunta devrilsin, sonrasını o zaman düşünürüz!" kaytarmacılığına kesinlikle prim vermemek gerekir. Çünkü yığınlar ne için, hangi hedefler uğruna mücadele ettiklerini bildikleri ölçüde azimli ve kararlı olurlar. Bu nedenle de sadece cuntanın devrilmesi hedefini göstermek -bütün ağırlığına rağmen- yetmez.Cunta devrildikten sonra kitleler ne kazanacaktır, bunların şimdiden tesbiti, topluma bildirilmesi ve devamlı işlenmesi gerekir. Cunta ve cuntacılar ne olacaktır, nasıl yargılanacaklar ve hangi cezalara çarptırılacaklardır? Polis, Ordu, MİT başta olmak üzere devlet mekanizması içinde yuvalanmış demokrasi düşmanları nasıl demokratlaştırılacak ve bunların teminatı neler olacaktır? Cephe hükümetinin ücret,köylü ve taban fiyat, aylık, esnaf ve zanaatkar,eğitim v.b yığınları en yakından ilgilendiren ana meselelerdeki politikaları nasıl somutlanacaktır? Bütün bunlar şimdiden belirlenip, anti-faşist cephe programı içinde yer almalı ve halka açıklanmalıdır.

PROLETARYA YOLUNA DEVAM EDER

Anti-faşist cephe iktidara geldikten sonra nasıl bir süreçten geçecektir? Bunu şimdiden köşelendirmek mümkün değildir. Ama mademki ilkelerden birisi demokratik hak ve özgürlüklerin en eksiksiz ve tam biçimiyle geçerli kılınmasıdır, bunların içinde en başta gelenlerden birisi, evrensel seçme ve seçilme hakkının yürürlüğe konmasıdır. Bunun anlamı da anti-faşist cephe hükümetinin geçici olması demektir. Bugün cuntayı devirmek için birlikte yola çıkanlar bu hedefe ulaştıktan sonra yeniden durumlarını ve ilişkilerini gözden geçireceklerdir. Cuntanın devrilmesiyle faşizme büyük bir darbe indirilmiş olur ama, kapitalist üretim varlığını korudukça faşizm bir tehlike olarak her zaman mevcudiyetini sürdürecektir. Bu nedenle anti-faşist cephede yeralan güçler cephenin varlığını korumasını gerekli görürlerse politik arenada birlikte davranmaya devam ederler. Ya da böyle bir gereksinim duymayan cepheden ayrılır veya cephe -ilk seçim sırasında- tümüyle dağılabilir.

Bu süreçte proletarya için önemli olan, hem faşizm tehlikesine karşı tedbirli olmak, hem de kendi iktidarı doğrultusunda yoluna devam etmektir. Cuntanın devrilmesiyle oluşan şartlar, proletaryanın demokratik halk devrimini gerçekleştirmesi için alabildiğine elverişli olabilir. Komünistlere düşen bu şartları en iyi şekilde değerlendirmek ve zaten anti-faşist cephenin içinde yeralan halk cephesinin -sadece anti-faşist olmayan fakat aynı zamanda anti-emperyalist,anti-şoven,anti-monopolist de olan- varlığını korumasına azami özen göstererek demokratik halk iktidarına doğru yürüyüşe hız vermektir.

ÖZET VE SONUÇ

Bugünkü somut durumda yapılacak şey, işbaşındaki cuntayı ve onun başını çektiği askeri-faşist diktatörlüğü devirmek için, emekçi karakterli olan ve olmayan tüm anti-faşist güçlerin ortak cephesini yaratmaktır.

Bu hem işçi sınıfının iktidar mücadelesinin en ivedi görevidir, hem de faşizmden çıkarı olmayan tüm toplum kesimlerinin en somut gereksinmesi ve talebidir.

İşçi sınıfı bu görevi yerine getirirken kendi politik ve örgütsel bağımsızlığından asla taviz vermez. Kendisinin iktidar programını bir kenara itmez. Kendisini demokratik talepler içinde eritmez. Tüm demokratik hedeflerini ve mücadelelerini, ana stratejik hedefi olan iktidar amacına bağımlı kılar. Fakat işçi sınıfının izleyeceği cephe politikası, ülkeden ülkeye ve koşullardan koşullara değiştiği için, Türkiye'de bugünkü verili durumda yapması gereken anti-faşist nitelikli bir cephedir. Bu demektir ki, devrimi amaçlamayan, burjuva demokrasisinden başkasını arzulamayan anti-faşist siyasal akımların da bu cephede yeri vardır. Devrimci olan ve olmayan bütün demokratik toplum kesimlerini en geniş biçimiyle birleştirebilmenin yolu ise, 7ci Kongre'nin ve Dimitrov'un da belirttiği gibi anti-faşist birleşik cephedir. Bu cephenin kurulmasında sektarizme düşmek, darcılık eğilimleri gütmek Kenan Evren çetesinin ve askeri-faşist diktatörlüğün işini kolaylaştırmaktan başka birşeye yaramaz.

Bilindiği gibi, cephe, bir siyasal bileşimdir. Ortak hedefler etrafında yan yana gelmiş değişik sınıf ve tabakaların temsilcisi örgütlerin bir üst biçimlenişidir. Cephede demokratik kitle örgütlerinin ve tek tek demokratların da yeri olmakla birlikte, bu esas olarak siyasal örgütlerin ve güçlerin görevidir.

Cephe, bir siyasal üst örgütlenme olduğuna göre, onun herşeyden önce siyasal bir programı vardır. Bu siyasal programı gerçekleştirmek, yani öngörülen hedefe varmak için çizdiği bir eylem programı vardır. Ve nihayet, bu eylemleri uygulamak ve hedefe giden yol üzerinde işleri en iyi bir şekilde yürütmek üzere işleyiş ilkeleri ve kuralları vardır.

12 Eylül darbesinden bu yana bir hayli zaman geçmiştir. Üstelik 12 Eylül'den çok önceden itibaren anti-faşist mücadele ve onun merkezi siyasal örgütlenmesi olan anti-faşist cephe gündemin birinci sırasında yer tutmuştur. Yitirecek tek bir saniye bile yoktur. Avrupa'daki Türkiye'li ve Kürdistan'lı işçiler arasındaki demokratik örgütlerin eylem birliği yoluyla cepheye gidileceğini ileri sürmek, sorunu savsaklamaktır. Mücadele Türkiye'de, 45 milyon insanımızın bağrında yükselmektedir. Cephe de orada kurulacaktır. Kaldı ki bunca deneyden sonra eylem birliği, güç birliği v.b gibi alt düzeydeki beraberliklerle bir yere varmayı önermek, oyalamak ve oyalanmaktır. Yapılacak şey işçi sınıfı politik hareketi kapsamında olan güçlerden başlayarak ilk planda en kolay yanyana gelebilecek toplumsal ağırlıklı güçlerin biran önce MERKEZİ olarak ortak programı ve işleyiş kurallarını sapkayıp, cepheyi örmeye başlamalarıdır.

En son olarak özellikle şu noktayı vurgulamak isteriz: Bugün karşı karşıya bulunduğumuz koşullar ne denli zor olursa olsun, cephenin kurulması önünde hangi engeller bulunursa bulunsun, bu sorun mutlaka çözülecektir. Çünkü bir kez gündeme gelmiştir. Ve işçi sınıfı bilimi kurucularının da belirttiği gibi, *hayat çözemeyeceği sorunları önüne koymaz.*

...ın Açıklaması

ğunu her zaman vurgulamaktayım.

3- Söz konusu yayında yer alan "mevki ve menfaat dağıtma" iddiasının da hedefleri arasında yer almayı kabul edemem. 12 Eylül 1980'den kısa bir süre sonra Genel Başkanlık sorumluluklarından hiç birini yerine getiremez durumda bırakılmam karşısında ve siyasal faaliyet serbest bırakıldığı zaman Genel Başkanlığımın önleneceği yolundaki resmi açıklama üzerine, kendi mevkimi, seçimle getirildiğim görevi bile bıraktığıma göre, herhangi bir kimseye "mevki" vaad etmem herhalde söz konusu olamazdı. Kimseye "menfaat" dağıtmaya kalkışabilecek bir durumda bulunmadığım ise sanırım herkesin bilgisi içindedir.

4- "Siyasi partilerin yöneticileri hâlâ birbirlerine karşı kin ve nefretle dolular" yollu iddia da benim için geçersizdir. Hiçbir zaman kimsaya karşı kin ve nefret beslemedim. Kin ve nefreti insan yüreği için bir yük saydım.

"Kin ve nefret" iddiasına kanıt olarak, Sayın Devlet Başkanı'nın, daha önceki bir konuşmasında, bir yabancı heyete randevu konusuna değinmek suretiyle verdiği örnek de benim bakımımdan gerçeğe aykırı idi. Nitekim sonradan bu konu bizzat heyet mensuplarından birinin verdiği demeçle açıklığa kavuştu.

5- Söz konusu yayında, yine ayrım gözetilmeksizin tüm partiler ve parti yöneticileri,"kendi içimizde halledebileceğimiz problemleri dış ülkelere jurnal ederek bir takım kuruluşlar vasıtasıyla baskı yaptırma denemelerine girmek"le suçlanıyorlar. Benim bakımımdan gerçeğin tam tersi olan bu suçlamayı da reddederim.

Yazı yazma olanağı bulabildiğim birkaç aylık süre içinde açıktan hangi görüşleri belirtti isem, açıkta ve kapalı kapılar arkasında aynı şeyleri söylemeye özen gösteren bir kimse olarak, dış ülkelerden gelip görüşlerimi soranlara da o görüşleri belirttim.

Şimdiki yönetime dışarıdan baskı yapılması için, doğrudan veya dolaylı, herhangi bir girişimde bulunmak şöyle dursun, tersine, dış yardımların aksatılmaması ve üyesi bulunduğumuz kuruluşlarla bağlantılarımızın kesilmemesi için, bu kuruluşlardan bazılarının raporlarına kadar geçen çabalar gösterdim.

Beni ziyarete gelen yabancılarla görüşmelerimde, kendi siyasal haklarıma getirilen sınırlamalar üzerinde durmadığım ve durmayacağımı da özellikle belirttim.

Benimle yapılmış bir görüşmenin bir yabancı dergide yayınlanması üzerine, 8 Nisan günü, Ankara Sıkıyönetim Komutanı aracılığıyla bana yapılan bir uyarı üzerine Milli Güvenlik Konseyi'ne ulaştırılmak üzere şunları söyledim:

"Yabancı ülkelerden gelen politikacı, sendikacı veya gazetecilerden isteyenlerin benimle de görüşmelerine, yönetim izin veriyor. Bu, uygarca bir davranıştır. Ancak bu kimseler benimle çay içip edebiyattan konuşmaya gelmiyorlarsa: Türkiye'nin bugünkü ve gelecekteki siyasal durumu ve sorunlarıyla ilgili düşüncelerimi öğrenmek istiyorlar. Herhalde yönetim, onlarla konuşurken kendi kendimle tutarsızlığa düşmemi benden bekleyemez. Bu konularda nasıl düşünüyorsam, kendi sorumluluk anlayışım içinde, herkesle öyle konuşurum" dedim.

Başka türlüsünü yapmak, yalan söyleyemediğim ve düşüncelerime ters düşer biçimde konuşmadığım için, elimden gelmez.

Eğer yabancı konuklarla görüşmelerim "gizli kapılar arkasında" oluyor diye, benim "jurnalcilik" yapıyor olabileceğim düşünülüyorsa, şunu hatırlatmak isterim:

Ocak ayında, bu tür ziyaretlerin artması üzerine, ben, Dışişleri Bakanlığı'na başvurarak, kendi iradem dışında yabancılarla gizli kapaklı görüşmeler yapıyormuş gibi görünmekten rahatsızlık duyduğumu belirttim ve benim kendi devletimden saklayacağım bir davranışım ve düşüncem olamayacağına söyleyerek, yabancılarla görüşmelerimde devletin bir gözlemci bulundurmasını ısrarla istedim. Fakat bu isteğim kabul edilmedi.

Eğer yabancılarla görüşmelerim kapalı kapılar ardında kalıyorsa, bunun sorumlusu ben değilim. 52 Sayılı bildiri yürürlükten kaldırıldığı takdirde yabancılarla görüşürken belirttiğim tüm düşünceleri açıkta da belirtmeyi görev sayarım.

6- Yayınlanan konuşmada, "kurulacak özgürlükçü demokrasiye ideolojik dogmatik sapıklıklardan uzak, Atatürk ilkelerinde birleşebilen partilerle başlama" isteği, tüm siyasal partilerin feshi için gerekçe gibi gösteriliyor.

Oysa kişisel değerlendirmelere ve önyargılara dayanarak partileri feshetmekle veya devlet yöneticilerinin kişisel eğilimlerine göre partileri ve programlarını sınırlandırıp yönlendirmekle "özgürlükçü demokrasi" ye geçilemez.

Yıllarca üyeliğini, milletvekilliğini, genel sekreterliğini ve genel başkanlığını yapmaktan onur duyduğum Cumhuriyet Halk Partisi'yle ilgili olarak, "ideolojik dogmatik sapıklık" iddiasını da reddederim. Cumhuriyet Halk Partisi de ben de "ideolojik dogmatizm"e her zaman karşı olduk. Gerek programımız gerek olaylar ve değişik akımlar karşısındaki tutumumuz bunun açık kanıtlarıyla doludur.

Atatürk'ün kurduğu ve onun yolunda Türk devletine ve ulusuna sayısız hizmetler vermiş bir parti Atatürk'ün yüzüncü doğum yıldönümünde kapatılırken, bir de bu partiye "sapıklık" isnad ediliyormuş gibi anlaşılabilecek resmi beyanlarda bulunulması çok acıdır.

Milyonlarca yandaşı olan herhangi bir büyük parti için böyle sıfatlar kullanılması kamu vicdanını da incitir.

"Atatürk ilkelerinde birleşme"ye gelince, o ilkeler, kuruluşundan beri Cumhuriyet Halk Partisi programlarının ve tüzüklerinin başında yer alan ve bilinçle bağlı kaldığımız ilkelerdir.

Cumhuriyet Halk Partisi kapatılsa da, ülkemizde o ilkeleri, en başta Cumhuriyet Halk Partili'ler yaşatacaklardır.

20 Ekim 1981

HESAP VERMESİ ...EKEN CUNTADIR

Yok şayet Sayın Ecevit cuntanın kendiliğinden çekip gideceğini umuyorsa, bu takdirde daha uzun yıllar bekleyecek demektir. Ve bu bekleme süresinde, CHP'nin ilerisindeki güçler ve milyonlarca emekçi kitleler ve bizzat CHP'nin tabanı ve seçmen kesimi de Sayın Ecevit'i beklemeden demokrasi mücadelesini giderek güçlendireceklerdir. Bunu Ecevit'in kendisi de görmektedir. Nitekim adıgeçen açıklamasından ötürü askeri mahkemede yargılanırken "halka adaletsizlik yapıldığını" söylemiş ve "insanlar adaletsizliğe bir süre katlanır, fakat bir yerden sonra direnmeye başlar" demiştir.

Hatırlatmak istediğimiz son nokta şu: Ecevit kendisini cuntaya karşı savunurken, "yabancı politikacılarla olan ilişkilerimde cuntayı zor duruma düşürmedim" demeye getiriyor. Hemen söyleyelim ki, Avrupa ve dünya kamu oyunda cuntayı ve onun tüm demokrasi düşmanlığını, despotluğunu, işkence ve cinayetlerini teşhir etmek demokratik bir görevdir. Dünya demokratik kamu oyunda Evren cuntasına karşı zaten varolan tepkileri yumuşatmak bir övünme vesilesi olamaz. Hele hele, Avrupa Konseyinde cuntayı mazur göstermeye çalışan Steiner raporuna geçecek kadar cuntaya hayırhah sözler söylemekle övünmek, Türkiye'de halkın demokratik özlemlerine tümüyle ters düştüğü gibi, bizzat CHP'ye oy vermiş seçmen kitlelerini de yaralar. Cuntayı Türkiye dışında teşhir etmemek, Tercüman Gazetesi ve yazarlarının "kol kırılır yen içinde kalır" mantığıdır. Aynı sözleri hapisanedeki ülkücüler de söylemeye başlamışlardır. Keza Kenan Evren, sözkonusu TRT konuşmasında "kendi aramızda halledebileceğimiz bazı meseleleri" terimini kullanarak aynı kavramı dile getirmiştir. Demokrasiyi savunanlarla, onu katledenler arasında hiçbir uzlaşma olamaz. Bırakalım cuntanın Avrupa'da meddahlığını Metin Toker'ler, Kâmran İnan'lar, Coşkun Kırca'lar yapsın. Cuntanın suçlarını örtbas etmek, Batı demokratik kamuoyuna "sabır ve bekle-

(Devamı 7. sayfada)

SBKP'nin PBİP'ne 2. Mektubu

Almanya Sosyalist Birlik Partisi (SED) MK yayın organı Neues Deutschland'ın 18 Eylül 1981 tarihli sayısında, SBKP'nin Polonya Birleşik İşçi Partisi(PBİP) Merkez Komitesi'ne gönderdiği, ülkede gittikçe artan ve tehlikeli boyutlara ulaşan Sovyet düşmanlığı ile ilgili olarak PBİP MK ile Polonya Halk Cumhuriyeti (PHC) hükümetinin dikkatinin çekildiği ikinci mektubu yayınlandı.

Aşağıda SBKP MK'nin PBİP MK'ne gönderdiği bu mektubu yayınlıyoruz.

Çeşitli olaylar, ülkede Sovyetler Birliği ve onun iç ve dış politikasına karşı açıkça, yaygın bir şekilde ve cezasız bırakılan yoğun ve acımasız bir kampanyanın yürütüldüğünü ve bunun, sorumsuz bazı başıbozukların münferit davranışları olmayıp, sosyalizm düşmanlarının daha önceden planlanmış politik hedeflere yönelik düzenli eylemleri olduğunu kanıtlamaktadır. Hedefleri, dünyanın ilk sosyalist ülkesini ve bizzat sosyalizm ülküsünü küçük düşürmek, ona iftiralar atmak, Polonya'lılar arasında Sovyetler Birliğine ve Sovyet insanlarına karşı düşmanlık ve nefret uyandırmak, halklarımızı birbirine bağlayan dostluk bağlarını bozmak ve sonra da hem Polonya'yı sosyalist topluluktan ayırmak, hem de Polonya'da sosyalizmi likide etmektir.

Anti-sovyetizm,başta ideoloji,kültür, eğitim ve öğretimde olmak üzere kamu yaşamının çeşitli alanlarında daha da yaygınlaştırılmaktadır. Ülkelerimiz arasındaki ilişkilerin tarihi, kaba bir şekilde saptırılmaktadır. Sovyetler Birliği'ne karşı şeytani bir propaganda, çeşitli yayınlar yanında filmler, tiyatro sahneleri ve eğlence programları kullanılarak yapılmaktadır.Anti-sovyetizm aralıksız olarak, geniş dinleyici kesimlerine hitap eden kamu duyurularında KKS/KOR, "Bağımsız Polonya Konfederasyonu" ve "Solidarnosc" yöneticileri tarafından dile getirilmektedir.

Bu "sendika" kongresinin ilk dönem toplantıları, aslında Sovyet devletine yönelik yalan ve hakaretlerin savrulduğu bir kürsü durumuna getirilmiştir. Öfke yaratan bu provokasyon, Gdansk'da kabul edilen Doğu Avrupa emekçilerine sözümona Çağrısı idi. Anti-sovyetik güçler, Polonya halkının özgürlük ve bağımsızlığı için canlarını veren yüzbinlerce Sovyet askerinin anısını tahkir etmekte ve onların mezarlarını kirletmektedir. PHC'nin de üyesi bulunduğu sosyalist topluluğun batı sınırlarında nöbet tutan Sovyet ordusu askerlerine karşı tehditler yükselmektedir.

Anti-sosyalist güçler, Polonya'da acımasız anti-sovyetik karakterde aşırı bir milliyetçilik havası yaratmaya çalışmaktadırlar. Polonya'daki bugünkü anti-sovyetik kampanyanın düşmanca boyutları, yoğunluğu ve derecesi, giderek anti-sovyetik bir histerinin şekillerine bürünmektedir. Bu histeri, bazı emperyalist ülkeler tarafından desteklenmektedir.

Bu durum, bizim doğallıkla,PHC ile dostluk ve müttefiklik sorumluluğu bağlarıyla bağlı olan SSCB'ne karşı bu düşmanca kampanyaya bir son vermek amacıyla, resmi Polonya makamları tarafından şimdiye kadar niçin hiçbir kararlı adımın atılmamış olduğu sorusunu sormamıza yol açmaktadır. Böylesi bir tutum, SSCB ile dostluk ve işbirliğini güçlendirme ilkesinin de yer aldığı PHC Anayasasına bile ters düşmektedir. Resmi makamlar tarafından anti-sovyetik provokasyonlara girişenlere karşı sert bir tepkinin gösterildiği ya da bu kişilerin cezalandırıldığı tek bir olay bile bizce bilinmemektedir.

Dahası, hangi amaç için kullanılacakları bilindiği halde, toplantıların yapılması için devlet binaları bu kişilere tahsis edilmekte, kitle iletişim araçlarını kullanabilmeleri ve teknik araçlardan yararlanmaları sağlanmaktadır.

PBİP yöneticileri ile PHC hükümetinin dikkatini birçok kez Polonya'da gelişen anti-sovyetik dalgaya çekmiş bulunuyoruz. Mart ayında Moskova'da ve Nisan ayında Varşova'da yer almış bulunan toplantılarda bu konuyu konuşmuştuk. Aynı konuyu, hem 5 Haziran tarihli SBKP MK'nin mektubunda ele almış, hem de bu yılın Ağustos'unda Kırım'daki buluşmada tartışmıştık.

Saklamak, gizlemek istemiyoruz:Bütün bunlar, Sovyet insanları arasın-

(Devamı 7. sayfada)

✱ TSİP'nin SBKP'ne MESAJI ✱

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne

Yoldaşlar:

İnsanlık tarihinde yeni bir çağ açan Büyük Ekim Devrimi'nin 64cü yıldönümünü, Türkiye İşçi Sınıfı ve tüm demokratik, barışsever güçleri adına kutluyoruz.Bu vesileyle,Sovyet halkının öncüsü Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ne, muzaffer proletaryanın lideri yüce Lenin'in Partisi'ne, Partimizin en içten duygularını ve kardeşlik selamlarını sunuyoruz.

Uluslararası proletarya ve dünya halkları, bu yıldönümünü, ne yazık ki, Amerikan emperyalizminin ve Pentagon militarizminin Soğuk Savaş manevralarının tehdidi ve ağır yükü altında kutlamak zorunda kalmışlardır.

Beyaz Saray yönetimi, ABD ve NATO'nun en saldırgan çevreleri, uluslararası gericilikle işbirliği halinde "yumuşamayı mezara gömmek" için elinden gelen herşeyi ısrarla yapıyor, silahlanma yarışını körüklüyor, başka devletlerin iç işlerine karışıyor, yeni yeni kitle imha silahları geliştiriyor,"Sovyet tehdidi" denilen eski kurt masalıyla halkları korkutmaya uğraşiyor,anti-sovyetik ve anti-komünist kampanyayı şiddetlendiriyor, şantaj ve baskı politikası izliyor, gerici Pekin rejiminin maceracılığını teşvik ediyor, Sosyalist Polonya'da karşı-devrimi kışkırtıyor ve Sovyetler Birliği ile diğer barışsever ülkelerin barışçı önerilerini geri çeviriyor.

Ülkemizin yer aldığı Orta Doğu ise uzun zamandır bir savaş, gerginlik bölgesi haline dönüştürülmüştür. ABD'nin bölgemizdeki barış ve güvenlik düşmanı niyetleri ve hazırlıkları her bakımdan apaçık ortadadır. Türkiye'de bir askeri rejimin kurulmuş olması ise Orta Doğu'da barış, ilerleme ve ulusal bağımsızlık süreçlerine yönelmiş emperyalist planların bir parçasını oluşturmaktadır.

Hiç kuşkusuz Büyük Ekim Sosyalist Devrimi sadece dünyamızda kapitalizmden sosyalizme geçiş çağını açmadı, aynı zamanda Leninist barış içinde birlikte yaşama öğretisi ve politikası ile insanlığa adil ve kalıcı bir barışın gerçek imkanlarını da sundu.

Lenin'in yolunu izleyen SBKP ve Sovyet hükümeti bugünkü ağır koşullarda barış, silahsızlanma ve yumuşama için mümkün olan bütün çabaları azimle göstermektedir. Komünist ve İşçi Partileri, tüm ilerici, demokratik ve barışsever güçler Sovyetler Birliği'nin ortaya koyduğu bu onurlu uğraşa büyük değer vermektedir.Dünya halkları,Sovyet halkının, dünya barışını korumak, silahlanma tırmanışını durudurmak ve yumuşamayı geri dönüşsüz bir süreç haline getirmek, gelişmekte olan ülkelere her türlü yardımı sunmak, ulusal kurtuluş hareketlerini desteklemek ve uluslararası Yeni Ekonomik Düzen'in kurulmasını sağlamak için gösterdiği yorulmak bilmez çabaları ve fedakarlıkları şükranla karşılamaktadır.

Bilimsel öğretimizde ifadesini bulan yüce ideallerimize ve insanlığın bu öğreti öncülüğündeki parlak geleceğine olan sarsılmaz inancımızı yinelerken, şu anda Türkiye'de şiddetli baskı koşullarında demokrasi,özgürlük ve barış için mücadele eden halkımızın ve Partimizin en samimi dileklerini siz yoldaşlara iletiriz.

Yaşasın Büyük Ekim Devrimi!
Yaşasın Barış!

Doğumunun 100. yılında

PABLO PİCASSO

Büyük sanatçı Pablo Picasso'nun 100. doğum yıldönümü kutlandı.

İlk dönem yapıtlarında, fakir insanların, soytarı ve maskaraların günlük yaşamını konu almış, resimlerinde duygulu motifler kullanmıştı. Kübizm akımının kurucularından olan Picasso, resim yanında plastik sanatlarla da uğraşarak sahne dekoru, grafik dizileri ve keramik dalında da yapıtlar vermiştir. Moda olan burjuva sanat eğilimlerini benimsememiş ve bir sıra yapıtında, politik resimin sanat olmadığını savunan burjuva sanat eleştirmenlerinin iddialarını çürütmüştür.

24.10.1944'de New Masses ve 29-30. 1944'de l'humanité'de yayınlanan Pol Gaillard'ın kendisiyle yaptığı röportajda Picasso şöyle demişti:

"Komünist Partisine girmem, tüm yaşamım ve yapıtlarımın mantiki bir sonucudur. Çünkü ben,-bunu söylemekten gurur duymaktayım-, resmi asla basit bir süs ve oyalanma olarak addetmiyorum. Bilincimizin bizi her gün biraz daha çok özgürlüğe kavuşturması için, silahım olan çizgi ve renk aracılığıyla dünyanın ve insanların bilincini yükseltmek istedim. Gerçek, adil ve iyi olarak değerlendirdiğim şeyleri, kendi olanaklarımla anlatmaya çalıştım. Bu, doğal ki, büyük sanatçıların da bildiği gibi, her zaman her şeyin en güzelidir.

Evet, resmimle her zaman gerçek bir devrimci olarak savaşmış olduğumun bilincindeyim. Fakat tek başına bunun yetmeyeceğini şimdi anlamış bulunuyorum. Şu korkunç baskı yılları bana, sadece sanatın aracılığıyla değil, tüm kişiliğimle birlikte mücadele etmem gereğini gösterdi.

Daha sonra Komünist Partisine en küçük bir tereddüt göstermeden yöneldim. Çünkü aslında her zaman onunla birlikteydim. Aragon, Eluard, Casson, Fougeron ve bütün arkadaşlarım bunu biliyor. Eğer partiye resmi olarak henüz girmemişsem, bu belli bir "suçsuzluğun" sonucu oluyor. Çünkü ben, yapıtlarımın ve partiye kalbimle bağlı olmamın yettiğine inanmıştım. Çünkü o, zaten benim partimdi. Sadece dünyayı anlamak ve yeniden kurmak için değil, insanları bugünden yarına daha aydınlık, daha özgür ve daha mutlu etmek için en çok çalışanda o değil miydi? Hem Fransa'da ve SSCB'de, hem de benim İspanya'mda en cesur davranan komünistler olmamış mıydı? Nasıl tereddüt edilebilir? Beni bağlı kılması korkusu mu? Oysa tam tersine, ben kendimi asla daha özgür ve daha mükemmel hissetmedim! Ve ondan sonradır ki, yani bir anayurt bulmak için acele etmişimdir. Her zaman sürgünde yaşayan biri oldum, ama şimdi artık değilim. İspanya'nın en sonunda beni bağrına basmasına kadar, Fransız Komünist Partisi bana kollarını açmıştır. Parti içinde herkese, beni en çok takdir edenlere, en büyük bilim adamlarına, en büyük şairlere ve Ağustos günleri içinde gördüğüm, Paris direnişinin en güzel yüzlerine rastladım. Yeniden kardeşlerimin arasındayım!"

SBKP'NİN PBİP'NE 2. MEKTUBU

(Baştarafı 6. sayfada)

da derin bir öfkeye yol açmaktadır. SBKP MK ile yerel parti örgütlerine sürekli olarak gelen mektuplarda, Sovyet komünistleri ve partisiz yurttaşlar, dost sosyalist komşu ülkede cezasız bırakılan anti-sovyetik kampanyanın sürdürülmekte olduğuna dair hoşnutsuzluklarını dile getirmektedirler. Polonya'nın faşist boyunduruktan kurtulup özgürlüğüne kavuşması için çok sayıda kurbanlar veren ve bu ülkeye hiçbir çıkar gözetmeksizin yardımda bulunmuş olan ve halen de yardım etmekte olan Sovyet halkının, PHC'deki anti-sovyetik kışkırtmalara bir son verilmesini istemeye manevi açıdan hakkı vardır.

SBKP MK ve Sovyet hükümeti, antisovyetizmin herhangi bir görüntüsüne karşı her yeni bir müsamahanın, Polonya-Sovyetler ilişkilerini de aşan büyük bir hasara yol açacağı ve bunun hem Polonya'nın müttefiklik sorumluluğu, hem de Polonya halkının kendi öz çıkarları ile doğrudan doğruya ters düşeceği görüşündedir.

PBİP yöneticileri ve PHC hükümetinin iğrenç anti-sovyetik kampanya ile Sovyet düşmanı eylemleri durdurmak için, gecikmeden kararlı ve kökten tedbirler almasını bekliyoruz.

HESAP VERECEK OLAN CUNTADIR

(Baştarafı 5. sayfada)

me" tavsiye etmek, cuntayı tevekkülle karşılayan bir mantığın eseridir.

Hemen şunu da söyleyelim ki; gazetemizin görüşlerini yansıttığı siyasal kuruluş, 1980 Kasım'ındaki Mardit Konferansından başlayarak Avrupa Konseyi nezdinde, uluslararası ve bazı ulusal sendikalar, diğer demokratik kuruluşlar, hukuk örgütleri, af örgütleri ve Batı demokratik kamuoyunu oluşturan benzeri mekanizmalar önünde Kenan Evren cuntasını ve bu cuntanın suçlarını bir bir teşhir etmiştir ve etmeye devam edecektir. Gene yurt dışındaki TÖB-DER yöneticileri de bir yıldır bu çabaları demokratik bir görev olarak yerine getirmişlerdir. Böylelikle, cuntaya karşı Türkiye'de mücadele veren en diri, en ileri halk güçlerimizin mücadelesine yardımcı olunmuştur. Kenan Evren ve borazanlarının, yurtdışındaki bu paralel antifaşist çabalardan duydukları rahatsızlık, bu çabaların boşa gitmediğinin en güzel kanıtıdır.

2. İZMİR İKTİSAT KONGRESİ

(Baştarafı 1. sayfada)

dümündeki sarı sendikacılarla ve en önemlisi bir yıldır kurmuş olduğu askeri faşist cunta liderleriyle topladığı bu kongre, toplumun değişik kesimlerini değil, hatta burjuvazinin bile değişik kesimlerini değil, olsa olsa değişik finans gruplarını, yani tekelcilerin değişik kesimlerini temsil etmiştir.

Kenan Evren'in İzmir İktisat Kongresiyle bir kez daha çarpıcı bir şekilde gözler önüne serilen şu gerçeğe de, yeri gelmişken değinelim:

Burjuvazinin pek çok atraksiyonu gibi, bu kongre de fiyaskoyla sonuçlanmıştır. Ne toplumda herhangi bir ilgi görmüştür, ne de cunta beklediği reklamı bulabilmiştir. Bir başka deyişle, bu kongre dahi, tek başına, Türkiye'de burjuvazinin her türlü barutunu tükettiğinin kanıtıdır.

Örneğin cunta, bir yıldır Atatürk yılı ve Atatürkçülük şamatasıyla toplumu şartlandırmaya çalışmaktadır, ama yapılan tüm reklamlar, televizyon programları, sözümona sempozyumlar, demeçler, bildiriler, emekçilerin daha büyük tepkisini çekmekten başka birşeye yaramamaktadır.. Cunta ve onun ardındaki tekelci burjuvazi, bir yıldır vatan-millet-sakarya nutukları atmaktadır, ama on milyonlarca emekçi bu gürültüde çocuğunu nasıl besleyeceğini, ay başını nasıl çıkaracağını düşünmekle meşguldür.

Birinci İzmir Kongresi'yle İkinci İzmir Kongresi arasındaki fark olsa olsa buradadır. 1923'ün genç burjuvazisi, kurtuluş savaşından çıkmış olmanın da verdiği hızla, o savaşta canlarını veren binlerce halk çocuğunun kanları üzerine basa basa, onların zaferini kendisine malede malede, kapitalist ideolojiyi, halkçılık, devletçilik, bilmem-ne'cilik gibi yaldızlara bürümesini bilmiştir.

Ama Atatürkçülük başta olmak üzere burjuvazinin yarım yüzyıldan fazladır çiğneye çiğneye herkesi bıktırdığı bütün sakızlar artık çoktan tükenmiştir. Burjuvazinin, topluma söyleyecek hiçbirşeyi kalmamıştır.

İşte bu nedenle, cuntanın bütün ideolojik çabaları, tüm nutukları, bütün seminer ve kongreleri gibi İzmir Kongresi de onun hiçbir reklam gayretine hizmet etmemiştir.

Sonuç olarak: nasıl ki, Mustafa Kemal'in devleti 57 yıl sonra Kenan Evren'e varmışsa, bu devletin temeli olan kapitalizmin de vardığı yer bugünkü derin ekonomik kriz, yoksulluk, işsizlik, pahalılık ve enflasyondur. M. Kemal'in kurduğu ekonomik düzen çıkmaza girdiği içindir ki, onun temsil ettiği burjuvazinin bugünkü devamı ve mirasçısı olan tekelci burjuvazi, kendi iktidarını, yani devletini korumak için bugünkü askeri-faşist diktatörlüğe başvurmuştur.

Ama bütün gayretleri boşunadır. Türkiye burjuvazisi sıfırı tüketmiştir. Ve ne yaparsa yapsın ömrünü pek fazla uzatmaya muvaffak olamayacaktır.

Söz artık işçi sınıfınındır. Onun öncülüğündeki emekçi halk güçlerinindir. Yapılacak şey ise: bu sözü en gür şekilde söylemek üzere tüm güçlerimizi birleştirmektir.

CEZAEVLERİNDE DİRENİŞ

Metris Askeri Tutukevi 5000 kapasitesi ile Türkiye'nin en büyük askeri tutukevlerinden biridir.

Metris Askeri Tutukevi de Ankara'da bulunan Mamak Tutukevi gibi, şehirdeki bütün siyasi tutukluların toplandığı bir yer haline getirilmektedir. Şu anda Metris'de 3000 siyasi tutuklu bulunmaktadır.

Henüz 1981 baharında açılan Metris tutukevi, devreye sokulduğundan bu yana çeşitli huzursuzlukların merkezi olmuştur.

Metris'te bulunan siyasi tutuklular bu güne kadar çeşitli defalar açlık grevleri ve başka direniş biçimleriyle cezaevi yönetiminin kendilerine karşı zora dayanan baskıcı çeşitli uygulamalarına karşı çıkmışlardır. Ne tutuklu ailelerinin ne de tutukluların kendilerinin bu güne kadar yetkili mercilere ve cezaevi yönetimine yaptıkları başvurular hiçbir sonuç vermemiştir ve Metris Askeri Tutukevinde işkence, insanlığa ve sağlığa aykırı koşullar devam etmektedir.

En son Eylül ortalarında saçlarını kesme bahanesiyle cezaevi yönetiminin koğuşlara coplarla saldırarak siyasi tutukluları sıra dayağından geçirmeleri sonucu birçok tutuklu ağır yaralanmış, bazılarının dişleri kırılmış, bu saldırıda yaralanan pekçok siyasi tutuklu mahkemeye çıktıklarında soyunarak vücutlarındaki işkence ve dayak izlerini mahkeme heyetine ve hazır bulunan aileler ve basın mensuplarına göstermişlerdir. Tutukluların saçları traş bıçaklarıyla kazınmıştır ve bu uygulama sırasında da bir çok tutuklu başından yaralanmıştır.

Bu en son olay üzerine 21 Eylül Pazartesi günü, Metris Askeri Cezaevinde bulunan siyasi tutukluların tümü süresiz açlık grevine başlamış bulunmaktadırlar.

Siyasi tutuklular:

1) Metris'de işkenceye son verilmesi,

2) Siyasi tutuklu statülerinin gereklerinin yerine getirilmesi,

3) Savunma haklarının kısıtlanması, (Şu anda 10 dakikayla sınırlanan ve erler nezaretinde sürdürülen avukat-sanık görüşmelerinin hukuk kurallarına ve insan haklarına uygun bir durumda sürdürülmesi)

4) Aynı şekilde ailelerle görüşmelerin de insanca koşullarda yapılması, (Görüşmeler, 10 dakikayla sınırlıdır ve tutuklunun ve görüşmecinin yanında cezaevi yönetiminin temsilcileri bulundurulmaktadır)

5) Cezaevi yönetimi tarafından tutuklulara verilen yemekler yetersiz, sağlığa aykırı ve sürekli aynı türdür. Ailelerin dışardan yemek getirmesi yasaktır.

6) Cezaevine kitap sokulması, (tutuklulara ailelerin kitap getirmesi tümüyle yasaklanmıştır)

7) Sorguları tamamlanıp tutuklanarak tutukevine konanların istenildiği zaman 1. Şube'ye götürülmesi ve burada işkence gördükten sonra tekrar geri getirilmesi, uygulamasına son verilmesi,

8) Tutukluların aileleri ve yakınlarıyla mektup yoluyla haberleşmelerine konan kısıtlamanın kaldırılması, (Yazılan mektuplar ailelerin eline ya hiç geçmemekte ya da aylar sonra geçmektedir)

Metris Askeri Tutukevinde tüm siyasi tutukluların katılımıyla sürdürülen ölüm orucu (süresiz açlık grevi) geçen ay Ankara Mamak Askeri Tutukevinde gerçekleştirilen ölüm orucundan sonraki en büyük, en yaygın katılımlı açlık grevidir. Aileler yetkili mercilere ve tutukevi yönetimine sonuçsuz kalan başvurularını sürdürürlerken, Metris Askeri Tutukevindeki ölüm orucunun istekleri yerine getirilene kadar devam edeceği bildirilmektedir.

İstanbul'da siyasi tutukluların bulunduğu diğer sivil ve askeri tutukevlerinde de Metris'le dayanışmak ve benzeri taleplerin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere açlık grevleri başlamıştır.

TUTANAKTIR

Bizler aşağıda ad ve soyadları yazılı İstanbul Barosu avukatları; tutuklu müvekkillerimiz ile görüşmek üzere 3.10.1981 tarihinde Metris Askeri Tutukevi'ne geldik. Müvekkillerimiz ile görüştüğümüzde 12 günden beri açlık grevinde bulunduklarını öğrendik. Açlık grevine neden gerek gördüklerini, mesleğimizin pek doğal bir icabı olarak sorduğumuzda bizlere ayrı ayrı tüm müvekkiller aşağıda sıralanan şikayetlerini açıkladılar. Kendi ifadelerine göre;

1- Gerek tutuklu olarak ve gerekse gözaltına alınmak amacıyla Metris Tutukevi'ne getirilen istisnasız her kişiye giriş kapısından başlayarak koğuşuna bırakıldığı ana kadar hiç bir neden gösterilmeden dayak atılmıştır. Bu uygulama cezaevinin açıldığı tarihten bugüne dek devam etmektedir.

2- Talimatlara ve yönetmeliğe aykırı olarak sudan sebeblerle tutuklular hücreye atılıp uzun süre bırakılmaktadır.

3- Koğuşlara ani baskınlar düzenlenip, görevliler sopa, cop gibi aletlerle tutuklulara dayak atmaktadır.

4- Avukat görüşmesine geliş ve gidişlerde görevliler tutuklulara sataşmakta ve hakaret etmektedir.

5- Talimat ve yönetmeliğe aykırı olarak yasaklanmamış kitaplar dahi kabul olunmamaktadır. İçeride bulunan kitaplar ise baskınlarda alınıp götürülmekte, iade edilmemekte, çoğu kez tahrip edilmektedir.

6- Tutuklular haftada 3 kez azami 15'er dakikadan 45 dakika havalandırmaya çıkarılmakta, gerek bu yüzden ve gerekse işkence ve baskılar sonucu pek çok tutuklu vereme yakalanmaktadır. Yaygın olan verem hastalığının dışında tutukluların büyük bir çoğunluğu çeşitli rahatsızlıklara düçar olmaktadır.

7- Sayıları mahdut olan görevli bazı erler MHP ve yan kuruluşlarını savunarak tutuklulara hakaret etmektedir.

8- Savunma için gerekli olan dökümanlar alınıp tutuklulara verilmemektedir.

Bu şikayetlerin dışında:

1- Tutukluların önemli bölümünün sağlık bakımından fevkalade ciddi sorunlarla karşı karşıya bulunmaları nedeniyle dışardan yiyecek temini gerekmektedir.

2- Dışardan hapisaneye, hapisaneden dışarıya gönderilen mektuplar, muhataplarının eline geç ulaşmaktadır.

3- Aynı davanın sanıklarının savunma yönünden yeterince hazırlıklı olabilmeleri bakımından aynı koğuşta bulunmaları zorunlu olmasına rağmen bu yoldaki talepler reddedilmektedir.

4- Hiçbir neden gösterilmeden kimi tutukluların sık sık koğuşları değiştirilmektedir.

5- Verem hastalığının vahim bir biçimde yaygınlaşması karşısında acil tedbirler alınmalı, en kısa zamanda koruyucu aşı tatbik olunmalıdır.

İstisnasız bütün müvekkillerin şikayet olarak getirdiği hususları birlikte tesbit etmiş olmakla beraber açlık grevi nedeniyle hemen tüm müvekkillerin yürüyemez halde bulunduklarını bizzat müşahade ettik. Açlık grevine neden olan şikayetlerini dile getirmeleri sırasında görevli erlerden bir kısmı zaman zaman tutuklulara sert bir biçimde konuşmamalarını ifade ettiler. Bu arada dayak, işkence ve koğuşlara ani baskın düzenleyen görevli ve sorumlu kim olduğunu sorduğumuzda; pek çok müvekkil özellikle Yüzbaşı Şevket SAYAR (Sayer'de olabilir)'in şikayet konusu uygulamaları yönettiğini belirttiler.

İşbu tutanak gerekli mercilere başvurmak, mesleki sorumluluğumuzun gereğini yerine getirmek amacıyla birlikte tanzim ve imza olundu.

30.10.1981

Av. Mehmet FEYYAT Av. Ayhan SOYSAL
Av. Nebi BARLAS Av. A.Rıza DİZDAR
Av. Oktay KÖK Av. Sabri ÜNLÜ
Av. Nesrin DURSUN (İNCEOĞLU)

Gerçek

SORUMLU: R. SUNA, YAZIŞMA ADRESİ: Wittelsbacherallee 119, 6000 Frankfurt a.M
BANKA HESABI:Dresdner Bank,Konto-Nr:630453900,BLZ:50080000,6078 Neu-Isenburg